Lövskogsinventering
i
Tibro kommun

Rapport 2006:44

Lars Munther Svefa AB 2005

TIBRO KOMMUN

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Projektledare: Elizabeth Fredriksson, Tibro kommun, Mårten Berglind och Mats Rydgård, Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Rapportförfattare: Lars Munther, Svefa AB

Framsidesbild: Rävbacka udde, Foto: Lena Braf

FÖRORD

Lövskogar har stor betydelse för såväl den biologiska mångfalden som för människors upplevelse av naturen. I Riksdagens miljömål ”Levande skogar” sägs att skogens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas. Att inventera är ett sätt att skaffa kunskap som behövs som underlag för den planering och det beslutsfattande som ska till för att målet ska kunna nås. Detta inte minst vad gäller behovet av skydds- och skötselåtgärder.

Inventeringen utgör en samlad redovisning och bedömning från naturvårdssynpunkt av lövskogar i Tibro kommun. Förutom denna rapport finns uppgifter även i digital form i ett GIS-skikt och även i en databas hos såväl Länsstyrelsen som Tibro kommun.

Inventeringen har finansierats av Naturvårdsverket och Tibro kommun.

Författaren är själv ansvarig för inventeringens innehåll samt för de åsikter och värderingar som framförs i denna.

Bygg- och Miljöförvaltningen
Tibro kommun

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

SAMMANFATTNING

I denna inventering har lövskogar i Tibro kommun större än 2 ha (1 ha för ädellövskog) karterats och bedömts ur naturvärdessynpunkt. Momenten har inkluderat tolkning av satellitbilder, fältbesök, naturvärdesklassificering samt digitalisering av lövobjektens ytor i ArcView. Satellitbildstolkning gjordes för att identifiera var lövskogarna fanns i landskapet.

Utgångspunkt för urval av områden har varit bestånd med minst 50 % lövträd, samt lövträdsbärande hagmarker med tydliga naturvärden. Fältbesök utfördes sedan för att samla in uppgifter om beståndens struktur, artsammansättning, nyckelelement, inslag av störningar med mera. Samtidigt klassificerades alla objekt enligt en fyrgradig skala där klass 1 innebär mycket högt naturvärde, klass 2 högt naturvärde, klass 3 visst naturvärde och klass 4 lågt naturvärde.

Totalt hittades 116 objekt med en total areal på ca 1 020 ha. Av dessa tillhör inga objekt klass 1, 17 st. objekt klass 2, 58 st. objekt klass 3 samt 41 st. objekt klass 4. Därutöver finns ytterligare lövskogsbestånd som inte togs med på grund av den tydliga produktionsskogskaraktären. Många av dessa bestånd sköts normalt mot en allt lägre lövandel vid skogliga åtgärder.

De finaste lövskogsområdena i Tibro kommun ligger längs sjön Örlens östra strand samt längs övriga vattendrag och kring ett par större gårdar.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING sid 6

2. METOD sid 6

3. REDOVISNING sid 9

4. KORT BESKRIVNING AV DE OLIKA SKOGSTYPERNA sid 10

5. RESULTAT sid 12

6. OBJEKTSBESKRIVNINGAR sid 17

7. RÖDLISTADE ARTER FUNNA UNDER INVENTERINGEN sid 68

8. LITTERATURFÖRTECKNING sid 69

Bilaga 1: Sammanfattning av objekt
Bilaga 2: Fältblankett
Bilaga 3: Objektskartor

1. INLEDNING

Föreliggande rapport syftar till att kartlägga, beskriva och naturvärdesbedöma lövskogar i Tibro kommun. Inventeringen gjordes hösten 2004 till våren 2006 av Lars Munther Svefa AB. Uppdragsgivare är Tibro kommun.

2. METOD

Förberedande arbete

Det förberedande arbetet, d v s satellitbildstolkning samt framtagande av fältkartor med ortofoto som bakgrund, gjordes under hösten 2004. Fältkartan var en utskrift av ett digitalt ortofoto i skala 1:10 000. De bestånd som har tagits med på fältkartan har antingen bedömts ha en areal överstigande 1,0 ha och bestå av minst 50 % ädellövträd, eller ha en areal på minst 2,0 ha och bestå av 50 % lövträd dominerade av triviallövträd.

Satellitbildstolkningen gjordes på satellitfoton tagna sommaren 2003. Satellitfotona analyserades och ett vegetationsindex togs fram av Skogsvårdsstyrelsen (SVS) i Värmlands län. Indexet visar var sannolikheten är störst att finna lövträd.

Fältarbete och sammanställning

Tibro kommuns lövskogar fältinventerades hösten år 2004 till sommaren 2005. Då hela kommunen fältinventerats gjordes den slutgiltiga naturvärdesbedömningen år 2005 vilket innebar vissa justeringar av den ursprungliga. Det skall också nämnas att detta arbetes naturvärdesbedömning ändå är preliminär, eftersom den bara utgår ifrån en enskild kommun. Vid t ex en länsvis sammanställning av lövskogar kan ytterligare justeringar behöva göras. Rapportskrivning och övrigt sammanställningsarbete gjordes under hösten 2005 och våren 2006. Lars Munther har sammanställt rapporten och Åsa Håkansson, Svefa AB, har korrekturläst den. Digitalisering av lövbeståndens ytor utfördes av Lars Munther i ArcView shapeformat. Namnskicket i rapporten följer för kärlväxter Karlsson (1997), för mossor Hallingbäck (1996), för lavar Hallingbäck (1995). Fältdata har matats in i en Access-databas tillhandahållen av Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Bedömningskriterier

Utgångspunkter för urval av områden har varit huruvida bestånden har lövträd vars grundyta är 50 % eller mer.

Varje objekt har klassificerats efter en fyragradig skala enligt följande:

1 – Mycket högt naturvärde

2 – Högt naturvärde

3 – Visst naturvärde

4 – Lågt naturvärde

Kriterier för klassificering av lövskogar

Klassningen är en process som börjar med en preliminär bedömning i fält för att slutföras vid en genomgång av samtliga inventerade objekt.

Vid klassning av objekt görs en subjektiv värdering så att både mängd och kvalitet vägs in. Ett klass 1-objekt uppfyller normalt flera huvudkriterier, medan ett klass 4-objekt normalt knappt

uppfyller ett enda kriterie riktigt väl. Ett enskilt huvudkriterie kan, om dess värde är stort i ett objekt, uppväga andra kriterier med lågt värde och lyfta objektet till en högre klass.

Huvudkriterierna som presenteras först i listan nedan har normalt större tyngd vid värderingen. Det bör påpekas att stödkriterierna inte ensamma kan ge en hög klass. Vidare är kriterierna endast riktlinjer som syftar till att visa hur klassificeringen normalt går till.

Vid bedömning och klassificering har hänsyn tagits till följande kriterier:

Huvudkriterier

Kulturpåverkan

Ju mindre påverkan, desto högre värde. Registrering sker av ingrepp som skogliga åtgärder, vägar, bebyggelse, kraftledningar etc. Ingreppen avser åtgärder som påverkat miljön eller som påverkar förutsättningar för skogliga naturvärden. För vissa miljöer är dock höga naturvärden avhängiga en kulturell påverkan, tex för skogsbeten, se även under kontinuitet.

Storlek och form

Ju större areal, desto högre värde. De inventerade objekten är minst 1 hektar. Formen har också en viss betydelse då smalare och flikigare bestånd lättare påverkas av omgivande miljö, som barrplanteringar och vägar.

Hotade arter

Ju fler hotade arter och i större mängd, desto högre värde. Ju mer hotad en art är, desto högre värde ger den.

Kontinuitet

Ju längre kontinuitet, desto högre värde. Kontinuiteten kan gälla såväl vuxna träd som slutet trädbestånd, lågor, torrträd, gammelträd eller störningar som brand, bete och översvämning.

Representativitet

Ju mer utbredd en skogstyp är eller har varit i den naturgeografiska regionen, desto högre värde (geografisk representativitet). Ju mer typiskt utseende och artsammansättning ett bestånd har, desto högre värde (typrepresentativitet).

Successionsstadie

Ju senare successionsstadie och högre ålder desto högre värde. Särskilt viktigt vid bedömningen är trädens ålder. Mycket grova träd ger också särskilda kvaliteter, liksom tillgång till död ved.

Säregenhet

Unika objekt med avvikande, märkliga och särpräglade lövbestånd kan ges ett högt värde, särskilt om särprägeln medför förekomst av hotade arter.

Mångformighet

Högre mångformighet innebär ofta högre värde. Mångformigheten kan avse naturtyper, element, strukturer, avvikande substrat eller arter. Om det finns gott om en art som regionalt är ovanlig är en likformighet och större mängd fördelaktigare och ger högre värde än flera vanliga arter.

Sällsynthet

Förekomst av sällsynta skogstyper ger högre värde. Förekomst av signalarter ger högre värde, ju fler och i större mängd, desto högre värde.

Förutsättningar för bevarandet av naturvärdena

Ju bättre förutsättningar för att bevara naturvärdena, desto högre värde. Skogstypen och områdets omgivningar inverkar båda på hur bästa kantlinje, form och läge skall vara för att bevara naturvärdena. Dessutom har ökad närhet till annan värdefull lövskog betydelse för förutsättningarna för bl a spridning av arter.

Potential

Ju högre förutsättningar att utveckla naturvärdena inom området, desto högre värde. Närhet till andra lövbestånd – oavsett ålder – är gynnsammare än omgivning med åkrar och granplanteringar.

Hävd

Marker som hävdas med bete eller slåtter värderas, enligt vad som kan bedömas i fält, efter hävdens kontinuitet och kvalitet. Slåttermarker värderas som särskilt värdefulla.

Stödkriterier

- Kulturhistoriska värden
- Symbol- och identitetsvärde
- Utförd dokumentation och forskning
- Värde för undervisning
- Värde som genresurs
- Värde för friluftsliv, rekreation och naturupplevelser
- Värde för landskapsbild

3. REDOVISNING

Alla fältbesökta lövskogsbestånd redovisas i denna rapport. Varje bestånd har försetts med en kortfattad beskrivning. I huvudet finns följande rubriker: församling, naturvärdesklass, ekonomiskt kartblad och areal. Själva beskrivningen innehåller en allmän beskrivning med kommentarer om träd- och buskskikt, flora och fauna, övriga noteringar och i vissa fall kommentarer om naturvärdesbedömningen. Nedan följer ett exempel.

Huvud

35. xx

Församling xx	**Naturvärdesklass** x
Ekonomiskt kartblad xx	**Areal** xx ha
Skogstyp xx	

Rubrik

Rubriken inleds med ett objektsnummer som är unikt inom kommunen. Objekten är numrerade från sydost mot nordväst i stråk efter ekonomiska kartblad. Därefter kommer själva rubriken med objektets karaktärsdrag samt ett geografiskt namn, oftast närmaste gård eller ett intillrinnande vattendrag.

Församling

Här redovisas den församling som objektet är beläget i. Om det ligger i fler än en församling skrivs den församling först som största delen av beståndet är beläget i.

Naturvärdesklass

Naturvärdesklassens premisser diskuteras i avsnittet ***Bedömningskriterier***.

Ekonomiskt kartblad

Här anges på vilket ekonomiskt kartblad beståndet är beläget. Om beståndet är beläget i skarven mellan två eller fler kartblad har det kartblad angivits först där den största delen av beståndets areal ligger.

Areal

Beståndets areal anges i hektar (1 ha = 100 × 100 meter). Arealen är beräknad i ArcView efter digitaliserade ytor.

Beskrivning

Under beskrivning beskrivs objektets särdrag och dess biologiska värden, både art- och biotopmässigt. Häri ryms kommentarer om trädslag, mängden död ved och intressanta arter. Rekreativa värden och i vissa fall kulturhistoriska aspekter tas också med. Omgivningarna kommenteras i den mån något intressant finns att säga, tex vid närhet till sjöar och vattendrag. För objekten med naturvärdesklass 2 kommenteras även naturvärdesklassningen.

4. KORT BESKRIVNING AV DE OLIKA SKOGSTYPERNA

Ek-hassellund. Denna typ avser ekskogar på djupa, mullrika jordar som har en lång tids slutenhet bakom sig. De flesta av ekarna under 100 år visar inga tecken på att ha vuxit upp i glesa hagmarksbestånd. Dessa träd är rakstammiga och höga, medan de äldre oftast är av hagmarkstyp med spärrgrenig krona.

Parker, alléer och vårdträdsmiljöer. Särskilt runt kyrkor, slott, gods och större gårdar finns ofta samlingar av äldre lövträd i parker och alléer. Träden är ofta planterade och har många inslag av främmande trädslag. Strukturellt bildar de vanligtvis ljusa och glesa trädbestånd. Alléer och gårdsmiljöer medför ofta en damm- och stoftrik miljö som kan ge en speciell epifytflora.

Ekhage. Detta är betade hagmarker som domineras av ek. Stundtals kan buskskiktet vara rikt och då vanligtvis med taggiga och torniga buskar som hagtorn, nypon och getapel. Här finns ibland även en och hassel.

Blandlövhage av asp-björktyp. Trädskiktet består av rena bestånd till en blandning där björk och/eller asp dominerar. Ofta finns inslag av rönn, oxel, gran, tall och kanske ädla lövträd. Enar brukar tillsammans med brakved vara de vanligaste buskarna. På lite bättre marker liknar buskskiktet det hos ekhagen.

Igenväxt äng/hagmark av lind-ektyp. Det här är äldre träd- och buskbärande ängar på lite torrare marker. Tidigare dominerades de av lind, ibland med inslag av ek, som fått växa igen och bildar lövängsrester där de hamlade lindarna är karaktäristiska inslag. Oftast finns en mer eller mindre tät generation av yngre träd bland de äldre träden. Denna yngre generation består normalt av björk, asp, ek eller bok.

Sekundär lövskog, friska och torra typer. Stora arealer av tidigare inägomark i södra Sveriges skogs- och mellanbygder täcks idag av lövrika skogar där inga eller endast få tecken på tidigare trädgenerationer kan iakttas. Typen utvecklas vid fri utveckling mot andra skogstyper. Ofta domineras trädskiktet av triviallövträd som björk och asp, men trädskiktets sammansättning kan variera mycket – allt ifrån sälg och rönn till ask och alm. Denna typ avser bestånd på något torrare mark.

Sekundär lövskog, fuktiga typer. Liknar till stor del föregående skogstyp, men här avses bestånd på fuktigare mark. Trädskiktet blir dock något annorlunda med tanke på fuktighetsgraden. Här är fortfarande björk vanlig, men också klibbal, ask, gråal, jolster, asp, rönn och hägg förekommer. Kombinationer mellan fuktig och frisk typ samt mellan fuktig och våt typ förekommer också.

Hässlen. Har ett svagt till mycket svagt utvecklat trädskikt. Buskskiktet är däremot mycket väl utvecklat med nästan enbart hassel. Ibland kan hasselskiktet bli nästan trädlikt med stora buketter. Hässlena växer på goda, mullrika jordar. Ibland växer hässlena igen med sekundära trädslag, ofta gran.

Björkskog på gamla mossodlingar. Under 1800-talet dikades ett stort antal myrmarker och odlades upp. Under 1900-talets senare hälft har många av dessa marker lämnats utan hävd och vuxit igen. En stor del av dessa täcks av björkdominerade, ofta sumpiga skogar. Skogarna kännetecknas också av att gamla dikessystem löper genom bestånden. På sikt ersätts ofta lövträden av gran.

Hyggessuccessioner av lövrik typ/Lövrika hyggen. Detta är lövbestånd uppkomna efter avverkning där skogsvårdsåtgärderna saknats eller i efterhand gynnat lövbestånd. Detta är normalt unga bestånd i succession med ett dominerande trädskikt av triviallövträd som björk, asp, rönn och sälg. I kalktrakter finns hyggen med kraftigt uppslag av ädellövträd, ofta ask. Hyggen får normalt ett tätt buskskikt av de buskar som fanns i det avverkade beståndet.

Klibbalkärr. Dessa bestånd kännetecknas av hydrologiskt stagnanta förhållanden. Typiskt är stora trädsocklar med ormbunkar, örter och starr, samt nästan vegetationslösa ytor på dyigt underlag som är vattentäckta stor del av året. Alkärren ligger i sänkor i terrängen och är oftast små till ytan. Klibbal dominerar helt trädskiktet och buskskiktet är ofta svagt utvecklat.

Klibbalstrandskog. Utefter stränder av mer eller mindre näringsrika sjöar finns ofta en zon av klibbal. I flacka landskap kan denna zon vara ganska bred. Hydrologiskt påverkas dessa bestånd av sjöns vattenståndsvariationer som dock kan variera mellan åren. Socklar bildas ofta men är inte lika välutvecklade och stabila som i alkärren. På grund av strändernas ofta långa sträcka kan klibbalstrandskogarna ibland täcka stora arealer.

Klibbalsumpskog. Denna skogstyp är relativt lik klibbalkärret, men saknar ofta ett vattendrag igenom. Ofta är denna skogstyp något mindre blöt än klibbalkärret. Socklar bildas ibland men är inte lika välutvecklade och stabila som i alkärren. Mossor dominerar i bottenskiktet.

Klibbalskog av översilningstyp. Denna skogstyp växer på översilad, fuktig mark. Ofta är terrängen sluttande eller också finns beståndet utefter ett mindre vattendrag. Ett typiskt läge är i de nedre delarna av drumlinsluttningar. Vissa bestånd täcker stora ytor, andra är av ravintyp och följer vattendragen.

Lövrik myrmark. Fuktiga och för trädskiktet ogynnsamma förhållanden resulterar i glest, lågvuxet och med tiden senvuxet trädskikt. Jämfört med alsumpskogarna skiljer sig denna typ genom det blandade trädskiktet och det vanligtvis annorlunda bottenskiktet. Jämfört med sekundära triviallövskogar skiljer sig denna typ genom mer utpräglad myrkaraktär samt att den har ett mindre slutet och lågvuxet trädskikt. Vissa varianter finns i laggar vid högmossar, andra är igenvuxna sumpkärr och sumpskogar utmed sjöar. Björk är konstant i denna skogstyp men i de flesta fall förekommer även klibbal samt inslag av jolster, gran och tall.

Sjöstrandsnår. Denna ”skogstyp” saknar oftast trädskikt. Den är kopplad till sjöstränder och långsamt flytande vattendrag. Vanligtvis dominerar gråvide men jolster och bindvide är också vanliga.

Lövrik ängsgranskog. Denna skogstyp växer ofta på näringsrik mark med rörligt grundvatten. Ofta är terrängen sluttande och typiska indikatorarter som påträffas är blåsippa och kranshakmossa. Graninslaget är i dessa objekt mindre än 50 % men granen är det enskilt dominerande trädslaget. Vanliga lövträd är björk och asp.

5. RESULTAT

Lövskogarna i Tibro kommun – en sammanfattning

Tibro kommun är en liten kommun belägen i det nordöstra hörnet av Västra Götalands län. Centralorten är Tibro och samhället ligger längs ån Tidan som skär igenom kommunen i syd-nordlig riktning. I väst-östlig riktning delas kommunen av länsväg 49. Norr om vägen upptas en stor del av kommunens yta av sjön Örlen. Här finns också det mindre samhället Fagersanna. De öppna brukade markerna påträffas främst längs Tidan i de södra delarna av kommunen, men även längs länsvägen och längs Tidan norrut. Och det är i närheten av den öppna marken som merparten av lövskogsobjekten växer. Även längs Örlens strand och längs Tidan finns mycket lövskog, främst i form av klibbalskogar. I övriga delar av kommunen dominerar barrskogen och en utlöpare av Hökensås berör de sydöstra höjderna i kommunen. I barrskogslandskapet påträffas mycket få lövskogsobjekt av intresse. Här finns de flesta av de objekt som idag innehåller mer än 50 % löv, men som i framtiden kommer att skötas mot barrskogsdominans. Det är förvånansvärt ont om död ved i lövskogarna vilket delvis kan förklaras av en intensiv vedinsamling under andra världskriget samt därefter. Likaså är det ont om gamla lövträd och ytterst få intressanta arter av kryptogamer påträffades under inventeringen. Endast en rödlistad mossart påträffades och det var dunmossa (Trichocolea tomentella). Bland annat detta gör att inget objekt ansågs uppfylla naturvärdesklass 1. Betonas bör att inventeringen inte var en artinventering och att det sannolikt finns flera rödlistade arter i lövskogarna i Tibro kommun.
Ädellövbestånd är också ovanliga i Tibro. Rena ekbestånd och sekundär ädellövskog påträffades endast på ca 25 hektar i hela kommunen.
De mest intressanta områdena i kommunen är sluttningarna längs Örlens östra strand, det gamla kulturlandskapet kring Höghult samt de gårdsnära miljöerna runt Ruders gård och Kopparkulla. Även ett par fina miljöer i Tidans närhet samt längs Börtebäcken bör också nämnas i sammanhanget.
En lämplig strategi i det framtida naturvårdsarbetet är att hålla ihop de lövområden som finns idag, att öka lövandelen längs vattendragen samt att försöka lämna kvar mera död ved i skogarna. Vidare är det önskvärt med ett kontinuerligt bete i de områden som fortfarande hävdas, och det vore positivt med mera mular på skogsbete och restaurering av en del igenväxande hagmarker.

Totalt redovisas 116 objekt med en total areal på ca 1 024 ha. Av dessa tillhör inga objekt klass 1, 17 stycken objekt klass 2 med en total areal på cirka 165 ha, 58 stycken objekt klass 3 med en total areal på cirka 590 ha samt 41 stycken objekt klass 4 med en total areal på cirka 269 ha, se diagram 1.

Diagram 1. Arealfördelning för naturvärdeklasserna.

Skogstypernas fördelning på areal redovisas i diagram 2. Inte helt oväntat är den vanligaste lövskogsmiljön sekundär lövskog, ofta återfunnen på igenväxande före detta kulturmark. Denna skogstyp utgör cirka 56 % av den totala inventerade lövskogsarealen. De fuktiga och blöta klibbalsmiljöerna kommer tillsammans med lövhagmarkerna på en delad andra plats.

Diagram 2. Skogstypernas arealfördelning.

Delas materialet upp i areal per naturvärdesklass finner man föga förvånande att samtliga lövskogsobjekt som klassats som produktionsskog hamnar i naturvärdesklass 4, se diagram 5. För övrigt är skogstyperna relativt jämnt spridda, framförallt mellan naturvärdesklass 2 och 3, se diagram 3 och 4. Värt att notera är att all lövrik ängsgranskog (cirka 9 hektar) hamnar i naturvärdesklass 2. Samtidigt återfinns de rena ekskogsobjekten i naturvärdesklass 3 (cirka 5 hektar).

Diagram 3. Skogstypernas fördelning för naturvärdesklass 2.

Diagram 4. Skogstypernas fördelning för naturvärdesklass 3.

Diagram 5. Skogstypernas fördelning för naturvärdesklass 4.

Speciella lövområden i Tibro kommun:

Vattendrag

Längs flera vattendrag i kommunen och särskilt längs Örlens västra strand växer klibbalsdominerade skogar, ofta i långsmala bestånd. Här finns en del gamla och grova träd, samt inte sällan gott om död ved, vilken kan hysa en intressant moss- och lavflora. De gamla träden är även viktiga för insektsfaunan och i förlängningen fågellivet. Denna skogstyp finns både längs Tidan, vid Örlen samt längs ett par bäckar som rinner i andra delar av kommunen, exempelvis Börtebäcken, Tibrobäcken och Gärebäcken. Vattendragen rinner ofta genom öppen odlingsmark och de långsträckta trädridåerna är viktiga strukturer i landskapet. Förutom att de ökar landskapets biodiversitet innebär de möjligheter till skydd och föda för djurlivet, inte minst för fåglar. I vattendragen förekommer även bäver som skapar ytterligare variation i omgivningen genom sitt fällande av träd. Viktiga lövskogsobjekt är nr 47 längs Börtebäcken, och nämnas bör också klibbalstrandskogen längs Örlens västra strand, (objekt 52).

Lövhagar

I kommunen finns det gott om lämningar som visar på människans tidigare bruk av landskapet. Detta gäller inte minst utnyttjandet av marken som bete för djur. En del av de finaste lövskogsmarkerna i kommunen är påverkade av bete och vissa lövträdsanknutna värden är beroende av någon form av hävd. Till exempel kräver många lavar som trivs på ekars sprickbark ett visst ljusinsläpp. Dessa arter minskar och försvinner när eken skuggas av uppväxande träd när hagen växer igen. Det finns i ett par objekt gamla hagmarksträd som i dag är inneslutna i en yngre skog och som trängs och skuggas av både barr- och lövträd.

Sådana gamla träd mår ofta dåligt och de naturvärden som finns i form av mossor och lavar kan gå förlorade. Det går att rädda många av dessa träd om man glesar ut den omgivande skogen med försiktighet. Öppnar man upp för fort kring skuggade träd kan de bli chockskadade av ljus och framför allt torka och bli mottagliga för t ex svampangrepp som dödar trädet istället.
Det finns många hagmarker med ett tämligen glest skikt av gamla träd, som har betats under långa tider och som fortfarande används för bete. Ett exempel på igenväxande hagmarker i kommunen är Rävbacka udde, (objekt nr 74), med höga naturvärden knutna till trädskiktet och till fältskiktet. Ett område med både lövhagar, där djuren betar, och sekundära triviallövbestånd, där utvecklingspotentialen är god, är området kring Höghult, se bl.a. beskrivningarna av objekt 110 och 111.

Ung fuktig lövskog

I närheten av våtmarker samt på gamla mossodlingar växer ofta en ung björk- och aspskog uppblandad med klibbal. För det mesta är trädskiktet ungt, homogent och tämligen trivialt med ganska låga naturvärden. Här finns dock potential att det i framtiden utvecklas en stor mängd död ved vilket gynnar insekter och fåglar. För det mesta har denna typ av skog fått en låg naturvärdesklassning. Ett exempel är objekt nr 35, en sekundär lövskog nära Örlens östra spets.

6. OBJEKTSBESKRIVNINGAR

1. Skogsbete vid Jubberud

Församling Tibro	**Naturvärdesklass** 3
Ekonomiskt kartblad 8e 4b	**Areal** 5,5 ha
Skogstyp Skogsbete blandskog. Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ.	

Beskrivning:
I närheten av Jubberud ligger ett skogsbete i ett område som enligt arrendatorn har betats sedan 1940-talet. Marken är frisk till fuktig. Bitvis består objektet av lövrik medelålders granskog, bitvis av medelålders triviallöv med gläntor och gräsmark. Björken och aspen dominerar. En del klenare död ved av framförallt asp finns. Ett gammalt skogsbete motiverar en högre klassning av naturvärdet även om det saknas död ved och andra strukturer för övrigt, därav naturvärdesklass 3. Kontinuitet i betade skogar anses av en del forskare som ett viktigt kriterium för tex marklevande svampar.

2. Syd om Jubberud

Församling Tibro	**Naturvärdesklass** 3
Ekonomiskt kartblad 8e 4b	**Areal** 4,4 ha
Skogstyp Blandlövhage av asp-björktyp. Klibbalsumpskog.	

Beskrivning:
Ett delvis betat objekt med hagmarkskänsla ligger strax söder om Jubberud. En relativt grov ek växer i objektet. Även närmare gården i den norra delen växer några grövre askar och någon ek. Ett mindre parti utgörs av blöt, relativt ung alsumpskog, genom vilken det även rinner en liten bäck. Förekomsten av relativt grova och gamla ädellövträd motiverar naturvärdesklass 3.

3. Norr om Jubberud

Församling Tibro	**Naturvärdesklass** 4
Ekonomiskt kartblad 8e 4b	**Areal** 7,6 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ.	

Beskrivning:
Norr och öster om Jubberud ligger flera sammanhängande igenväxande inägor med sekundär lövskog som är relativt ung och klen. Asp och björk dominerar men för övrigt finns inga intressanta strukturer, därav naturvärdesklass 4.

4. Olofsby

Församling Tibro	**Naturvärdesklass** 3
Ekonomiskt kartblad 8e 4b	**Areal** 20,9 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ. Klibbalsumpskog.	

Beskrivning:
Vid Olofsby ligger ett stort lövskogsobjekt med dominans av medelålders sekundär triviallövskog, främst björk och asp. Även områden med klibbalsumpskog finns, framförallt i de västra delarna mot den öppna marken. Bitvis påträffas en del död ved, framförallt av asp. Ett par asplågor är dessutom grova. Marken är bördig med rörligt markvatten i sluttningen och kranshakmossa som typisk mossa och blåsippa som vanlig blomma. Storleken på objektet och den döda veden motiverar naturvärdesklass 3.

5. Kårtorp

Församling Tibro	**Naturvärdesklass** 3
Ekonomiskt kartblad 8e 4b	**Areal** 26,4 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ.	

Beskrivning:
Ett stort objekt med medelålders sekundär lövskog växer på gamla inägomarker öster om Kårtorp. Objektet hänger nästan ihop med objekt 4 i söder. Trädskiktet domineras av björk. Marken är mestadels frisk. Död ved finns lite spritt i form av björk- och allågor samt högstubbar. Längst upp i den norra delen ligger en fest- eller lägerplats med en grillanordning och en kåta. Storleken på objektet motiverar naturvärdesklass 3.

6. Väster om Kårtorp

Församling Tibro	**Naturvärdesklass** 4
Ekonomiskt kartblad 8e 4b	**Areal** 2,7 ha
Skogstyp Blandlövhage av asp-björktyp.	

Beskrivning:
Väster om Kårtorps gård ligger denna betade triviallövskog med hagmarkskaraktär. Objektet betas av nötkreatur och består främst av björk och asp. Träden är medelålders och naturvärdena är låga vilket placerar objektet i naturvärdesklass 4.

7. Björkestorp

Församling Tibro	**Naturvärdesklass** 3
Ekonomiskt kartblad 8e 4a	**Areal** 28,9 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ. Klibbalsumpskog.	

Beskrivning:
I sluttningen öster om Spännefalla mot Björkestorp ligger ett stort objekt med sekundär triviallövskog med inslag av klibbalsumpskog. Bitvis finns det relativt gott om död ved. I de centrala delarna har det blåst omkull en del grova granar under stormen 2005. De flesta av dessa tas dock ut ur objektet men en del grova, höga stubbar blir kvar. I luckorna som uppstår efter granarna finns det goda möjligheter för lövet att föryngra sig. Bitvis påträffas även relativt mycket hassel i buskskiktet. Marken är frisk med inslag av fuktigare partier. Sluttningen medför rörligt markvatten och kranshakmossa och blåsippa påträffas här och var. Inslag av äldre björkar finns men det mesta är tämligen ungt. Områdets storlek, skiktningen och andelen död ved motiverar naturvärdesklass 3.

8. Ruder

Församling	Naturvärdesklass
Tibro	2
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 5b	8,2 ha
Skogstyp	
Park, allè och annan vårdträdsmiljö.	

Beskrivning:
Ruders gård har de flesta av våra lövträd i den gamla parken. Här finns bok, lind, lönn, platan, björk, orsnäsbjörk, blodbok, kastanj, sälg, popplar, rödek, ek samt ask. De flesta av trädslagen har individer som är grova till mycket grova. I en beteshage strax söder om gården står en gigantisk bok med en diameter på ca två meter. Bredvid denna står en likaså mycket grov kastanj. Krontäckningen är imponerande och dessa träd är väl värda ett besök. Det finns följaktligen en hel del gamla lövträd kring gården, vissa säkert runt 200 år. Det går tre allèer mot gården, en från söder, en från öster samt en från norr. Allèerna hyser flera grova trädindivider. Herrgårdsparken innehåller även ett par anlagda dammar. Öster om gården finns ett par delvis lövklädda hagmarker som betas av främst häst. Arter som påträffades på de gamla lövträden var bla allèmossa, allèlav samt kyrkogårdslav, samtliga dammgynnade.

Naturvärdesbedömning:
Om ägarna tillåter är Ruders gård ett mycket trevligt utflyktsmål och säreget i sitt slag i Tibro kommun. Denna säregna karaktär tillsammans med grova till mycket grova träd motiverar naturvärdesklass 2.

9. Syd om Tibro prästgård

Församling	Naturvärdesklass
Tibro	4
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 5b	2,5 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ.	

Beskrivning:
En mindre ungskog av björk med inslag av al och en bäck (eller kanske snarare ett dike) ligger strax söder om Prästgården. Objektet är delvis röjt år 2005 och klassas som produktionsskog, därav naturvärdesklass 4.

10. Allè mot Tibro prästgård

Församling Tibro	**Naturvärdesklass** 3
Ekonomiskt kartblad 8e 5b	**Areal** 0,4 ha
Skogstyp Park, allé och annan vårdträdsmiljö.	

Beskrivning:
En allè med lövträd löper mellan Kyrkefalla kyrka och Prästgården. Allèn består mest av medelålders lind och lönn men en grov, gammal ask sticker upp ovanför de andra träden och ger karaktär åt allèn. Gamla träd med avdöende grenar är utmärkta habitat för svampar och insekter vilket gör allèer till skyddsvärda miljöer. Dessutom omfattas allèer av generellt biotopskydd i odlingslandskapet.

11. Tibrobäcken norr om Kyrkefalla kyrka

Församling Tibro	**Naturvärdesklass** 3
Ekonomiskt kartblad 8e 5b	**Areal** 17,1 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ. Klibbalsumpskog.	

Beskrivning:
Ett långsmalt objekt ligger i utkanten av Tibro tätort och har två förgreningar av Tibrobäcken rinnande igenom sig. Hela objektet är tätortsnära och flera trädgårdar har bäcken som en del i sin trädgårdsskötsel. Bitvis växer det ren medelålders alsumpskog på blöt eller fuktig mark med en del sockelbildningar. Typiska växter i alsumpskogen är kabbleka, skogssäv och lite strutbräken. Delar av objektet, framförallt åt öster, är av torrare karaktär med dominans av björk och med en större trädslagsvariation. Död ved finns mest i form av al. Kombinationen alsumpskog och bäckmiljö motiverar naturvärdesklass 3.

12. Nolsågen

Församling Tibro	**Naturvärdesklass** 4
Ekonomiskt kartblad 8e 5b	**Areal** 7,7 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, torr-frisk typ.	

Beskrivning:
Området utgörs av igenväxta inägor, eller möjligen tidigare betesmarker, med trivial lövskog, framförallt medelålders björk, al och sälg. Det finns en del större gropar och andra isbildningar med ibland branta kanter. Jordmånen är därför sandig och lätteroderad och marken bitvis av torrare slag. Död ved saknas i stort sett helt. Objektet ligger mellan de två sågarna Nolsågen och Sörsågen i ett område med mycket dammar längs Fröstorpabäcken.

13. Fröstorpabäcken

Församling Tibro	**Naturvärdesklass** 3
Ekonomiskt kartblad 8e 5b	**Areal** 10,6 ha
Skogstyp Klibbalstrandskog. Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ.	

Beskrivning:
Ett långsmalt objekt med mycket medelålders till äldre klibbalskog ligger längs Fröstorpabäcken. Det finns ett flertal dammar längs bäcken, Hammarsdammen och Hultadammen är bland de större. Bäcken skär bitvis ner djupt i terrängen och branta sluttningar har bildats mot vattnet. Friluftsområdet Rankås ligger i anslutning till objektet och flera stigar och broar passerar bäcken. Föreningsstugor och grillplatser med mera hittar man också i området som har höga friluftsvärden. Däremot finns det relativt lite död ved i objektet. Alen dominerar längs bäcken men det finns även gott om björk. Trädslagsvariationen är relativt stor med arter som körsbär, lönn, hägg och asp för att nämna några. Trots bristen på gamla träd och död ved, som dock uppvägs av de höga rekreationsvärdena och en fin vattenmiljö, placeras objektet ändå i naturvärdesklass 3.

14. Lövängen

Församling Tibro	**Naturvärdesklass** 2
Ekonomiskt kartblad 8e 5b	**Areal** 5,8 ha
Skogstyp Klibbalsumpskog. Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ.	

Beskrivning:
En fin sumpskog av blandad karaktär ligger nordost om Fröstorp. Bitvis är det en blandsumpskog av gran och löv, bitvis är det en mera ren klibbalsumpskog. Granen börjar bli äldre och även bland lövträden påträffas enstaka äldre individer. Karaktären är mest orörd och en hel del död ved finns, både av barr och av löv. Detta gör att naturvärdena ökar. Bitvis är det mycket mjuk mark och fuktigt till blött vilket gynnar bla mossor. Ett mindre torrare område av lövhagetyp finns i den sydvästra delen. Här växer det mest medelålders björk och asp.

Naturvärdesbedömning:
Den orörda känslan parat med relativt mycket död ved motiverar naturvärdesklass 2.

15. Lillemon

Församling Tibro	**Naturvärdesklass** 4
Ekonomiskt kartblad 8e 5b	**Areal** 3,9 ha
Skogstyp Blandlövhage av asp-björktyp.	

Beskrivning:
En nyskapad björkhage med inslag av asp ligger precis vid Lillemon. Avverkning av granen och viss utglesning av lövet gjordes under år 2005. Detta är ett trivialt lövobjekt med medelålders träd och låga naturvärden.

16. Hedås

Församling Tibro	**Naturvärdesklass** 3
Ekonomiskt kartblad 8e 6b	**Areal** 6,4 ha
Skogstyp Klibbalsumpskog. Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ.	

Beskrivning:
Vid Hedås ligger ett långsmalt objekt nedan en sluttning med en del utströmmande vatten och källflöden. Bitvis är det sankt och mjukt. Lite klen död ved finns också, främst av asp, björk och klibbal. Dominerande trädslag är al, björk och asp och buskskiktet hyser en del hassel. Skogen är inte särskilt gammal men en hyfsad trädslagsvariation blandat med intressant hydrologi och en del död ved motiverar naturvärdesklass 3.

17. N om Östra Vasagärdet

Församling Tibro	**Naturvärdesklass** 4
Ekonomiskt kartblad 8e 5a	**Areal** 7,8 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ.	

Beskrivning:
En sekundär ung björkdominerad lövskog på igenväxta inägor ligger en bit söder om Hörnebo. Området har en karaktär av dåligt skött produktionsskog av löv vilket ger en låg klassning av naturvärdena. På sikt kommer självgallring att påbörjas och en del klen, död lövved att bildas men det troliga är att man röjer igenom objektet innan.

18. Baggebolets motionsspår

Församling Tibro	**Naturvärdesklass** 4
Ekonomiskt kartblad 8e 5a	**Areal** 3,8 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ.	

Beskrivning:
En trivial sekundär medelålders lövskog på mestadels frisk mark växer runt Baggebolets motionsspår. Aspen och björken är de dominerande trädslagen. Miljön präglas av det tätortsnära läget med höga rekreationsvärden. Skogen har idag inga särskilda naturvärden men kan med tiden utvecklas till ett fint lövområde.

19. Brokvarn, Kronkvarn vid Tidan

Församling Tibro	**Naturvärdesklass** 3
Ekonomiskt kartblad 8e 5a	**Areal** 14,3 ha
Skogstyp Park, allé och annan vårdträdsmiljö. Sekundär lövskog frisk-fuktig typ. Sjöstrandsnår. Klibbalsumpskog.	

Beskrivning:
Åmiljön vid Kronkvarn och Brokvarn längs Tidan präglas av människans verksamhet i form av gamla kvarnar och sågar. Klibbalstrandskogar dominerar men även ask, björk och lönn är vanliga. Omväxlande genomröjd yngre skog blandat med tätare snår av bland annat hägg samt hasselbuskar ger goda betingelser för fåglar. Flera hus ligger i anslutning till området och här finns även en såg. Enstaka grova, äldre björkar och klibbalar påträffas i objektet som även fläckvis är sumpigt och blött. En vårdträdmiljö med gamla askar finns i trädgården vid Ingelsby gård. Variationen mellan vårdträd och orörda igenväxningssuccessioner med vattenmiljön i närheten motiverar naturvärdesklass 3.

20. Öster om Friggesby

Församling	Naturvärdesklass
Tibro	2
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 5a	3,9 ha
Skogstyp	
Klibbalkärr. Lövrik ängsgranskog. Klibbalsumpskog.	

Beskrivning:
Söder om Friggesby ligger en nyckelbiotop enligt Skogsvårdsstyrelsen (SVS) som dessutom är biotopskyddad. Beståndet var totalstämplat vid tidpunkten för inventeringen. Objektet utgörs av en blandskog av gammal gran och klibbal på sumpig och blöt mark. En del död ved av gran och löv påträffas, både som lågor och stubbar. Åt sydost övergår objektet i ett mera rent alkärr av blöt karaktär och med sockelbildningar kring albuketterna. En bäck rinner genom objektet. Typiska växter är springkorn, humleblomster, gullpudra och kabbleka.

Naturvärdesbedömning:
Objektet pendlar mellan naturvärdesklass 2 och 3 men eftersom det är biotopskyddat kommer fri utveckling att råda. Detta kommer på sikt att skapa ännu mera död ved vilket höjer naturvärdena. Naturvärdesklassen blir därför 2.

21. Stadsparken i Tibro

Församling	Naturvärdesklass
Tibro	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 5a	5,3 ha
Skogstyp	
Park, allé och annan vårdträdsmiljö.	

Beskrivning:
Stadsparken i Tibro uppvisar en stor variation av lövträd och ligger vackert mellan Stora torget och Tidan. Boken dominerar i själva parken och det finns både äldre och yngre trädindivider. Kastanj, ek, oxel, lind med flera trädslag finns också representerade. Medelålders klibbal dominerar längs Tibrobäcken ned mot Tidan. Lekplats, fågeldamm, friluftsteater och stigar finns i parken samt längs bäcken. Stadsparken är en grön oas med höga rekreationsvärden och mångfalden i trädsammansättningen bör bevaras. Det vore pedagogiskt intressant att spara en del död ved som skapas underhand, gärna kompletterat med informationsskyltar som beskriver den döda vedens funktion i ekosystemen.

22. Öster om Kvarnhagen

Församling Tibro	**Naturvärdesklass** 4
Ekonomiskt kartblad 8e 5a	**Areal** 2,3 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, torr-frisk typ.	

Beskrivning:
Ett trivialt löv- och barrblandskogsbestånd ligger direkt i anslutning till Kvarnhagens bostadsområde i centrala Tibro. Medelålders asp, björk och gran dominerar i trädskiktet. Området är genomgallrat och likåldrigt vilket gör att naturvärdena är låga idag. Området kompletterar dock objekt 23 om man låter lövträden bli gamla och självdö samt om man gynnar löv i det uppväxande trädskiktet.

23. Centrala Tibro längs Tidan

Församling Tibro	**Naturvärdesklass** 2
Ekonomiskt kartblad 8e 5a	**Areal** 23 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ. Park, allé och annan vårdträdsmiljö. Skogsbete, blandskog.	

Beskrivning:
Centralt beläget mitt i Tibro på båda sidor om Tidan ligger detta mycket varierade objekt. Här växer mycket triviallöv men även de flesta ädla lövträden finns spridda i området, till exempel ek, alm och ask. Bitvis finns det gott om grov död ved, framförallt av björk och al. Åldersvariationen är stor och enstaka grova och döende träd är relativt gamla. Ett granskogsparti med mycket hasselbuketter växande under granen finns också i den så kallade Smulebergsskogen. Mycket av hasseln återfinns i gläntor i skogen. Flera stigar, bänkar och grillplatser finns i området som har stora rekreativa värden. På den västra stranden av Tidan betar kossor på fuktängar samt i skogen. Området kan beskrivas som en pastoral idyll i tätorten. I den västra delen finns även en våtmark anlagd.

Naturvärdesbedömning:
Förekomsten av våtmarker, fuktängar, en del gamla grova träd och död ved motiverar naturvärdesklass 2. Objektets storlek, variation och höga rekreativa värden förstärker bedömningen.

24. Vid MIO centrallager

Församling Tibro	**Naturvärdesklass** 4
Ekonomiskt kartblad 8e 5a	**Areal** 7,5 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ.	

Beskrivning:
Mellan MIO`s stora lager och den gamla järnvägen ligger ett ungt och flackt triviallövobjekt som var nyligen gallrat år 2005. En del gläntor och blöthål finns i objektet. Björken dominerar i trädskiktet men det finns även en del medelålders gran.

25. NO om MIO centrallager

Församling Tibro	**Naturvärdesklass** 3
Ekonomiskt kartblad 8e 5a	**Areal** 3,6 ha
Skogstyp Klibbalkärr. Klibbalsumpskog.	

Beskrivning:
Nordost om länsväg 49 vid MIO`s lager, strax bredvid Jonstorp, ligger ett objekt med ett relativt blött alkärr blandat med en alsumpskog. En bäck rinner igenom området. Bitvis finns det välutvecklade alsocklar men det finns samtidigt relativt lite död ved i objektet. Alarna är tämligen unga med inslag av äldre träd. Sammantaget uppnår objektet naturvärdesklass 3 pga de hydrologiska förhållandena och den framtida potentialen att utveckla högre naturvärden.

26. Söder om Johanstorp

Församling Tibro	**Naturvärdesklass** 4
Ekonomiskt kartblad 8e 5a	**Areal** 2,9 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ.	

Beskrivning:
Söder om Johanstorp finns en trivial lövskog med klibbal och björk som växer på fuktig till bitvis blöt mark. Ingen död ved och relativt ung skog ger naturvärdesklass 4.

27. Söder om Abrahamsryd

Församling	Naturvärdesklass
Tibro	4
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8d 5j	3,6 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ.	

Beskrivning:
Uppdelat i två områden växer denna triviala sekundära lövskog med dominans av asp och björk. Objektet ligger strax söder om Abrahamsryd med en åker mellan skogsdungarna. Träden är tämligen unga och det finns knappt någon död ved vilket ger låga naturvärden.

28. Norr om Jonstorp

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	4
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 6c	15,7 ha
Skogstyp	
Hyggessuccession av lövrik typ.	

Beskrivning:
Ett relativt stort område med ungskog av björk, asp och al som är skött som produktionsskog ligger norr om Jonstorp. Ett par bäckfåror rinner igenom objektet och källflöden tenderar att springa fram på några ställen i sluttningen ner mot Björkhult. Markens beskaffenhet varierar därför från frisk till fuktig och mjuk.

29. Björkhult

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	2
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 6c	9,1 ha
Skogstyp	
Klibbalkärr. Klibbalskog av översilnings-typ. Klibbalsumpskog.	

Beskrivning:
En sluttning med rörligt markvatten, källflöden och ett par småbäckar eller rännilar ligger strax öster om Björkhult. Marken är mjuk och fuktig till blöt. Alen dominerar i de blöta och fuktiga delarna, för övrigt finns det mycket björk samt en del gran. Träden är medelålders till något äldre. Området håller nyckelbiotopsklass pga de fina hydrologiska förhållandena. Arter som påträffas är bla dunmossa (NT) tujamossa, palmmossa mm.

Naturvärdesbedömning:
Detta är ett fint objekt med blandad alskog och en intressant hydrologi. I objektet återfinns det enda påträffade fyndet av en rödlistad art i Tibro kommun under lövskogsinventeringen, dunmossan. Trots detta bedöms det inte hålla naturvärdesklass 1 men gott och väl naturvärdesklass 2.

30. Kvarnbäcken

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 3
Ekonomiskt kartblad 8e 6c	**Areal** 27,7 ha
Skogstyp Klibbalsumpskog. Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ.	

Beskrivning:
Objektet utgörs av ett större område med sekundär medelålders lövskog med Kvarnbäcken löpande längs den östra kanten. Klibbal och björk dominerar trädskiktet. Relativt stora delar är påverkade av utströmningsområden och är fuktiga till sanka. Huvuddelen av området utgörs av gamla inägor och betesmarker. I den västra delen löper motionsspår och här är skogen mera hagmarksbetonad med björk som dominerande trädslag. I sydost ligger ett område med något äldre björk och al avskiljt från det större området. Här är det mjukt och sankt i marken samt finns även en del död ved. Rekreationsvärdet får anses som högt med tanke på närheten till Fagersanna tätort. Områdets storlek och förekomsten av försumpade områden motiverar naturvärdesklass 3.

31. Öster om Björkhult

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 4
Ekonomiskt kartblad 8e 6c	**Areal** 6,6 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ.	

Beskrivning:
En trivial ungskog med en del fuktiga partier växer i en sluttning med rörligt markvatten öster om Björkhult. Björk, klibbal och asp är dominerande träslag. Produktionsskogskaraktären gör att objektet hamnar i naturvärdesklass 4.

32. Stora Marhult

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7d	20,1 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ. Klibbalsumpskog.	

Beskrivning:
I närheten av Stora Marhult ligger ett större lövskogsobjekt som löper på båda sidor om länsväg 49 mellan Tibro och Karlsborg. Huvudsakligen växer sekundär lövskog på friska igenväxningsmarker med björk och klibbal som dominerande arter. Trädslagsvariationen är stor i objektet liksom variationen i åldrar. En del kulturspår efter gamla åkertegar finns norr om vägen. Bitvis uppträder utströmningsområden och källflöden, ofta i alskogen, och i dessa delar är det mjukt i marken. Det finns relativt gott om klen död ved och bitvis även en del grövre död ved. Det finns gott om fnösketickor på torra björkstubbar. I vissa delar växer relativt grov al. Den vildvuxna karaktären, död ved samt vedsvampar motiverar naturvärdesklass 3.

33. Öster om Fagersanna

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	4
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 6c	14 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, torr-frisk typ.	

Beskrivning:
Direkt öster om Fagersanna ligger dessa igenväxande friska inägor med tämligen ung sekundär lövskog, främst björk och klibbal. Lite död ved finns i form av medelgrova björklågor men naturvärdena är överlag låga.

34. Öster om Sjöstaden

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 3
Ekonomiskt kartblad 8e 6c	**Areal** 6,6 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, torr-frisk typ.	

Beskrivning:
En bit öster om Sjöstaden ligger denna före detta beteshage mellan väg och sjö. Bitvis är det glest och luckigt med dominans av medelålders till äldre björk. En del döda björkar finns också, både stående och liggande, flera med fnösketickor. En relativt rik ängs- och betesmarksflora med arter som johannesört, fibblor, blåklocka mfl. uppträder i området som är friskt till torrt. Mot sjön är det mera dominans av äldre relativt grov klibbal på fuktigare mark. Naturvärdena skulle lättare bibehållas och utvecklas om någon form av hävdåtgärder kan utföras långsiktigt i området, tex bete.

35. Söder om Skattegårdsmossen

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 4
Ekonomiskt kartblad 8e 6c	**Areal** 9,4 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, fuktig-våt typ. Björkskog på gammal mossodling.	

Beskrivning:
På troligen gamla åkrar på i sin tur gammal mossmark vid Skattegårdsmossen växer nu den mestadels fuktiga marken igen med klen ung björk samt lite sälg och viden. Lite klen död ved finns. Bitvis är det fuktigt till blött och försumpningen lär tillta i takt med att de gamla dikena växer igen. Området kan med tiden utvecklas till en fin lövsumpskog.

36. Öster om Perstorp

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 6c	17,6 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ.	

Beskrivning:
En sekundär björk- och aspdominerad medelålders lövskog med inslag av ädellöv växer strax öster om Perstorp och söder om Fagersanna. Norr om länsväg 49 nere i svackan dominerar asken och en del individer är relativt grova och gamla. Här finns också en riklig underväxt av klen ask och asp. Även enstaka medelålders ekar växer spritt i objektet. Ett par mindre bäckar rinner genom objektet ned mot bäckdalgången som letar sig åt NO mot sjön Örlen. Delar utgörs av mjuka översilningsmarker med rörligt markvatten och en del utströmningsområden eller källflöden. I andra delar är marken av frisk typ. En liten damm ligger i den västra kanten söder om vägen. Det finns en del död ved framförallt norr om vägen där asken och alen är vanligare. Områdets storlek, variation och förekomsten av bäckar och damm gör att naturvärdesklass 3 känns rimligt, möjligen närmar sig objektet naturvärdesklass 2 med tiden.

37. Lunnekullen

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 6c	8,5 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ. Klibbalskog av översilnings-typ. Klibbalkärr.	

Beskrivning:
Ett varierat objekt med en askdominerad ungskog växer norr om Lunnekullen med enstaka äldre askar i den norra delen. En nyckelbiotop ligger enligt SVS i nordost och utgörs av ett mindre översilat alkärr där en del gamla klibbalar växer. Mittenpartiet består av gamla betesmarker med medelålders ask och triviallöv. Söderut finns ännu en nyckelbiotop enligt SVS med äldre ask, alm och fågelbär uppblandat med sekundär medelålders triviallövskog på igenväxande inägomarker. Här är också fuktigt i vissa delar. Den södra delen av objektet ligger nära gården Lunnekullen. Marken är bördig och exempel på arter är gullpudra, ormbär och blåsippa. Det känns emellertid bitvis trivialt i objektet vilket ger naturvärdesklass 3 trots klassningen som nyckelbiotop.

38. Söder om Källorna

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 2
Ekonomiskt kartblad 8e 6c	**Areal** 4,1 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ. Hässlen.	

Beskrivning:
En sekundär lövskog med dominans av medelålders till äldre björk och asp växer i sluttningen söder om Källorna. Relativt mycket äldre hasselbuketter växer i objektet som delvis är klassat som nyckelbiotop enligt SVS. Bitvis består objektet av ett sluttande alkärr med medelålders till äldre alar. I andra delar är det rikt på block. Marken är bördig med flera olika mossarter och kärlväxter som trolldruva, stinksyska och ormbär. Det finns även en del död ved av olika trädslag.

Naturvärdesbedömning:
Områdets enhetliga karaktär, den döda veden och de bördiga markförhållandena motiverar naturvärdesklass 2.

39. Källorna

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 3
Ekonomiskt kartblad 8e 6c	**Areal** 5,2 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ.	

Beskrivning:
Objektet består av igenväxande inägor vid Källorna där det växer mest sekundär yngre till medelålders trivial lövskog. En del grova, gamla sälgar finns också i objektet varav ett par är döda eller döende. I nordost finns även ett område med källflöden. Här är marken bördig med bla kranshakmossa som vanlig art. Blandningen av trädslag samt förekomsten av grova sälgar, en del död ved och källflöden motiverar naturvärdesklass 3.

40. Väster om Perstorp

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	4
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 6c	5,8 ha
Skogstyp	
Blandlövhage av asp-björktyp.	

Beskrivning:
En beteshage av björktyp ligger mellan Ransbrostugan och Perstorp. Hagen gränsar mot ett område med fritidshus och året runt hus. Det finns ett visst pastoralt värde med betande djur relativt nära bebyggelse men naturvärdena i vanlig, medelålders björk utan död ved ger inte högre naturvärdesklass än 4 i dagsläget.

41. Norr om Ransbrostugan

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 6c	11 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, torr-frisk typ.	

Beskrivning:
En sekundär lövskog ligger norr om Ransbrostugan, invävd mellan fritidshusbebyggelse som börjar bli permanent. Även ett par föreningsgårdar ligger i området. Objektet har ett relativt högt rekreationsvärde. Aspen och björken dominerar, men trädslagsvariationen är stor. Träden är medelålders till äldre men det är relativt skiktat och gott om ung lövskog i botten. En del äldre, grövre tall och gran växer blandat med lövträden, framförallt i den norra delen. Tillgången på hassel och viden är relativt god. Däremot är tillgången på död ved relativt låg. Längst i väster gränsar objektet mot, och delvis ingår i, en nyligen (år 2005) avverkad yta. Här har lövträden lämnats och granen huggits undan. Man kan med fördel undvika att plantera gran igen, utan istället låta lövträden självföryngra sig och sköta området mot högre natur- och rekreationsvärden.

42. Norr om Mossås

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 3
Ekonomiskt kartblad 8e 6b	**Areal** 6,1 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, fuktig-våt typ. Klibbalkärr.	

Beskrivning:
Ett relativt brant sluttande objekt där det växer mycket klibbal ligger norr om Mossås. Källflöden med blöta buskmarker, framförallt videbuskar, är karaktäristiskt för de nedre delarna. Objektet är dikat till stora delar men blött ändå. Alkärret i sydost är klassat som nyckelbiotop enligt SVS. Här växer medelålders till äldre klibbal. Förutom klibbal påträffas i objektet även yngre till medelålders björk, sälg, ask med flera trädslag. De hydrologiska förhållandena gör att objektet lämpar sig att lämna ifred, vilket borgar för en utveckling av naturvärdena. Vid inventeringstillfället bedömdes objektet att hamna i naturvärdesklass 3.

43. Nordväst om Libäck

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 4
Ekonomiskt kartblad 8e 6b	**Areal** 3,2 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, fuktig-våt typ. Klibbalsumpskog.	

Beskrivning:
Objektet består till stora delar av en ungskog med klibbal som växer på fuktig och blöt mark. Alen växer nedan en sluttning med utströmningsområden och det finns även en grundvattentäkt i den sydöstra kanten. En bäck rinner från vattentäkten genom objektet. Skogens låga ålder och avsaknad av död ved gör dock att objektet hamnar i naturvärdesklass 4.

44. Nordväst om Brogården

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 4
Ekonomiskt kartblad 8e 6b	**Areal** 7,7 ha
Skogstyp Blandlövhage av asp-björktyp.	

Beskrivning:
Nordväst om Brogården ligger en björkhage med aspinslag. Träden är medelålders till äldre. Hagen delas av den gamla järnvägen mellan Tibro och Karlsborg. Det finns ingen död ved och naturvärdena är låga vilket gör att objektet hamnar i naturvärdesklass 4. En viss potential som utflyktsmål finns emellertid.

45. Söder om Karlsberg

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 4
Ekonomiskt kartblad 8e 6b	**Areal** 3,9 ha
Skogstyp Blandlövhage av asp-björktyp.	

Beskrivning:
Söder om Karlsberg ligger en blandhage med björk och asp. Träden är dock inte speciellt gamla och död ved saknas helt så objektet hamnar i naturvärdesklass 4.

46. Norr om Karlsberg

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 4
Ekonomiskt kartblad 8e 6b	**Areal** 5,9 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, torr-frisk typ.	

Beskrivning:
Norr om Karlsberg ligger ett objekt med sekundär triviallövskog, där yngre till medelålders björk och asp är dominerande trädslag. Delar av objektet har avverkats på gran och skogen ger intryck av att vara ämnad för produktionsändamål. Ung lövföryngring kommer som ett underskikt till de större träden och skogen upplevs bitvis som tät. Naturvärdena är låga och objektet hamnar i naturvärdesklass 4.

47. Börtebäcken

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	2
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 6b	20,2ha
Skogstyp	
Klibbalkärr. Klibbalsumpskog.	

Beskrivning:
Omgivningarna kring Börtebäcken utgörs av en fin bäckmiljö med bitvis brant skurna slänter. Klibbalen dominerar och det förekommer bredare partier med alkärr där bäcken delar upp sig i flera fåror. Det finns även gott om utströmningsområden eller källflöden längs kanterna. Kabbleka, strutbräken och gullpudra är exempel på växter som finns längs bäcken. Träden är huvudsakligen medelålders till äldre men även yngre skog finns. Bävern har härjat på ett par ställen där det nu finns gott om död ved av olika grovlek och trädslag, inte minst grova asplågor. Lågor i vattnet påträffas också här och där. Den norra delen av bäckdalgången är även klassad som nyckelbiotop av SVS. Här är bäcken till viss del meandrande och sockelbildningar kring framförallt de äldre alträden är vanliga. Vidare finns ett par anlagda dammar längs bäcken och åtminstone en raserad bäverdamm.

Naturvärdesbedömning:
Områdets storlek, den goda tillgången på död ved samt att delar av objektet klassas som nyckelbiotop gör att det hamnar i naturvärdesklass 2. Detta är en av de finaste bäckmiljöerna i Tibro kommun.

48. Prästberget och Ranekullen

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	2
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 6b	18,6 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, torr-frisk typ.	

Beskrivning:
Tre höjdryggar med hyperitberggrund ligger i anslutning till Örlenbadens camping och Ransbergs kyrka. Prästbo gruvschakt ligger på den nordligaste höjden. Här bröts det hyperit på 1700-talet. Skogen är bitvis parkliknande med äldre träd, bland annat mycket lind och grov björk med sprickbark. Det finns även ett parti med alsumpskog på den mellersta höjden och det är relativt gott om grova, gamla lövträd av flera trädslag, tex björk, lönn och asp. Död ved finns i olika former, såväl liggande som stående. En utsiktspunkt med ett vindskydd strax nedanför finns på Ranekullen, den sydligaste av de tre höjderna. Delar av området ingår i ett naturvårdsavtal tecknat med Skogsstyrelsen.

Naturvärdesbedömning:
Det rekreativa värdet är mycket högt med förekomst av strövstigar och en närbelägen camping samt en badplats. De biologiska värdena är också höga med tanke på att det finns många grova gamla lövträd med sprickbark, avdöende grenar och inte minst död ved. Den näringsrika hyperitberggrunden gynnar även en rad växter, exempelvis bredbladiga gräs och kalkgynnade mossor. Även de kulturhistoriska värdena bör omnämnas i sammanhanget. Objektet bör därför hamna i naturvärdesklass 2 och är ett av de finare i Tibro kommun.

49. Öster om Bråbacka

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	4
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 6b	15,6 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, torr-frisk typ.	

Beskrivning:
Öster om Bråbacka växer en sekundär medelålders lövskog med björk och asp, bitvis på före detta inägor. Objektet är bitvis gallrat på gran där lövträden har gynnats. Död ved saknas och åldern är relativt låg vilket gör att objektet hamnar i naturvärdesklass 4.

50. Väster om Bråbacka

Församling Ransberg	Naturvärdesklass 4
Ekonomiskt kartblad 8e 6b	Areal 7,8 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, torr-frisk typ.	

Beskrivning:
Väster om Bråbacka ligger en före detta inäga eller betesmark som växer igen med sekundär lövskog där medelålders björk och asp dominerar. En del ung lövskog finns också i objektet. Död ved och gamla trädindivider saknas vilket ger naturvärdesklass 4.

51. Öster om Blombacka

Församling Ransberg	Naturvärdesklass 3
Ekonomiskt kartblad 8e 6b	Areal 4 ha
Skogstyp Klibbalsumpskog.	

Beskrivning:
En alsumpskog av relativt blöt karaktär med medelålders till äldre träd växer öster om Blombacka. En del socklar har utvecklats under åren och en del granlågor har bildats efter stormen år 2005. De blöta markförhållandena och förekomsten av en del död ved gör att objektet hamnar i naturvärdesklass 3.

52. Alstrandskog längs Örlens västra strand

Församling Ransberg	Naturvärdesklass 3
Ekonomiskt kartblad 8e 6b 8e 7b	Areal 62,1 ha
Skogstyp Klibbalsumpskog. Klibbalstrandskog. Klibbalkärr.	

Beskrivning:
Ett stort och långsmalt lövskogsobjekt ligger längs sjön Örlens västra strand. Objektet är bevuxet med klibbalskog i olika former, mest i form av alsumpskog. Fältskikt saknas i stora delar på grund av vattenstörningar, och olika mossor dominerar bottenskiktet. Fritidshusbebyggelse och bryggor vävs in i objektet som är ca 5 km långt. Bitvis är skogen orörd och med höga naturvärden i form av död ved, gamla träd och kontinuerliga vattenstörningar. Bitvis är skogen av mera trivial, medelålders och städad karaktär, särskilt nära hus och badplatser. Rekreationsvärdet är inte särskilt högt i skogen eftersom den ofta är sumpig och blöt, och delvis översvämmas kontinuerligt, men i området i stort är friluftsaspekten dominerande. Objektets storlek skulle möjligen kunna motivera naturvärdeklass 2, men avsaknad av riktigt gamla träd och för lite död ved gör att objektet hamnar i naturvärdeklass 3.

53. Tibro folkpark/ Gärebäcken

Församling	Naturvärdesklass
Tibro	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 5a 8e 6a	12,4 ha
Skogstyp	
Klibbalsumpskog. Klibbalstrandskog. Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ.	

Beskrivning:
Ett långsmalt objekt med alskog löper längs Gärebäcken ned till Tidan. Objektet inkluderar även lite medelålders alstrandskog längs Tidan. Klibbalen dominerar men det finns även en del äldre knäckepil nedan vattenfallet i Gäre. Bitvis är skogstypen runt bäcken alkärr, särskilt där bäcken meandrar strax före anslutningen till Tidan. Bäverspår påträffas i Tidans närhet. Väster om ån utgörs objektet av blöta fuktängsliknande marker med yngre klibbal och busksnår, främst videbuskar. Områdets storlek och varierande vattenmiljöer längs både bäck och å motiverar naturvärdesklass 3.

54. Söder om Mjölnarbacken

Församling	Naturvärdesklass
Tibro	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 6a	4 ha
Skogstyp	
Klibbalsumpskog. Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ.	

Beskrivning:
Igenväxta före detta beteshagar, som idag är bevuxna med en del grov, äldre björk och även har en del död ved, ligger strax söder om Åreberg och Mjölnarbacken. Granen håller på att aktivt växa in i objektet. Området övergår i fuktiga och mjuka klibbaldominerade delar med källflöden ned mot en bäck som är en förgrening från Tidan. Troligen har bäcken en gång i tiden avletts från Tidan och använts som kraftkälla vid Åreberg. Längs bäcken växer en del strutbräken och i de blöta alpartierna finns bland annat en del nattviol, kärrfibla och smörbollar. Om granen hålls efter och lövträden tillåts växa fritt kommer naturvärdena att öka relativt snabbt. Områdets hydrologi och närhet till rinnande vatten motiverar ändå lätt naturvärdesklass 3.

55. Åreberg

Församling	Naturvärdesklass
Tibro	2
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 6a	2,5 ha
Skogstyp	
Klibbalstrandskog. Park, allé och annan vårdträdsmiljö.	

Beskrivning:
Årebergs gamla gård ligger naturskönt vid Tidan. Objektet består av en blandad lövskog med dominans av klibbal kring kraftverk och dammar. Tidan forsar även ett par kortare sträckor nedan dammarna, uppdelad i flera strömfåror med små öar mellan. Bäcken som beskrivs i objekt 54 har sitt utlopp i Tidan här. Det finns relativt mycket medelålders till äldre alm och lönn i området men även mycket ung ask som bildar snår i underskiktet. Fältskiktet är ofta klent utvecklat i lövbestånd av detta slag och marken domineras av olika mossor, till exempel kranshakmossa och olika sprötmossor. Enstaka grova gamla klibbalar påträffas också.

Naturvärdesbedömning:
Det finns ett visst rekreativt värde i området eftersom möjligheten att cykla och promenera är god. De ädla lövträden och de ibland relativt grova lövstammarna tillsammans med forsande vatten, strandmiljöer och rekreativa värden motiverar naturvärdesklass 2. Årebergs industriella och kulturella historia är säkert väl värd att dokumentera och kanske informera om med skyltar vid någon av kraftverkets dammar.

56. Marielund

Församling	Naturvärdesklass
Tibro	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 6a	5,2 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, torr-frisk typ. Klibbalkärr.	

Beskrivning:
De södra och östra delarna utgörs av ett alkärr med medelålders klibbal som även är klassat som nyckelbiotop av SVS. De västra och norra delarna utgörs av relativt luckig sekundär lövskog kring ett gammalt torpställe som numera till största delen är igenväxt. Medelålders asp och björk dominerar trädskiktet. Kring torpstället hittar man även en del ängsväxter som johannesört, humleblomster, skogsnäva och smörbollar i luckorna. Det finns relativt lite död ved i objektet som helhet. Gullpudra och kabbleka är vanliga kärlväxter i alkärret. De hydrologiska förhållandena och den fria utvecklingen borgar för högre naturvärden på sikt. I dagsläget hamnar objektet i naturvärdesklass 3.

57. Norr om Åreberg längs Tidan

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 3
Ekonomiskt kartblad 8e 6a	**Areal** 2,9 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, torr-frisk typ. Blandlövhage av asp-björktyp.	

Beskrivning:
En mindre lövhage med fuktängar ned mot Tidan ligger strax norr om Åreberg. Björken dominerar och ett par björkar är gamla med grov sprickbark. I buskskiktet växer enar och en del hassel. För övrigt finns en rik ängsflora med bla nattviol, smörbollar och skogsnäva. Fuktängarna har betats relativt nyligen och bör med fördel fortsätta betas. Gamla grova lövträd i en betad strandängsmiljö motiverar naturvärdesklass 3.

58. Nyängen

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 4
Ekonomiskt kartblad 8e 6a	**Areal** 6,3 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, torr-frisk typ.	

Beskrivning:
En sekundär björkdominerad lövskog på igenväxande inägor ligger vid Nyängen strax söder om Furumossen. Objektet har inga högre naturvärden men med stigande ålder på lövträden och en ökad mängd död ved kan värdena öka så sakta.

59. Hästhagen

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 4
Ekonomiskt kartblad 8e 6a	**Areal** 2,7 ha
Skogstyp Blandlövhage av asp-björktyp.	

Beskrivning:
En björkdominerad hagmark som troligen betas eller möjligen har inlett en igenväxning ligger mellan Västra Torsrud och Åstabolet. Dominerande trädslag är medelålders björk och asp men även gran och tall växer på marken. I hagmarken finns en ängsflora med bla smörbollar och skogsnäva men för övrigt är naturvärdena inte höga, därav naturvärdesklass 4. I buskskiktet återfinns en del enar och lite brakved.

60. Åstabolet

Församling Tibro	**Naturvärdesklass** 4
Ekonomiskt kartblad 8e 6a	**Areal** 2,2 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, torr-frisk typ.	

Beskrivning:
En björk- och aspdominerad sekundär lövskog av det triviala slaget ligger vid Åstabolet. Medelålders träd och ingen död ved gör att objektet hamnar i naturvärdesklass 4.

61. Mobolet väster om Tidan

Församling Tibro	**Naturvärdesklass** 3
Ekonomiskt kartblad 8e 6a	**Areal** 3,3 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, torr-frisk typ. Blandlövhage av asp-björktyp.	

Beskrivning:
En igenväxande lövhage med dominans av björk och klibbal ligger vid Tidans västra strand vid Mobolet. Träden är medelålders med inslag av äldre individer. Det växer även en del hassel och enar i området. Hagen gränsar mot Tidan och det är något av fuktängskaraktär närmast vattnet. Det finns en del torrträd av björk med fnösketickor på och även en del död alved. Den döda veden och de bitvis fuktiga partierna mot ån motiverar naturvärdesklass 3.

62. Sydost om Skattegården

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 4
Ekonomiskt kartblad 8e 7c	**Areal** 4,4 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ.	

Beskrivning:
En sekundär björkskog med en bäck längs den östra kanten ligger strax sydost om Skattegården. Skogen är relativt ung och det saknas död ved. Troligen används området som vedhuggningsskog, därför blir naturvärdesklassen 4.

63. Spethult

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	2,5 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ.	

Beskrivning:
Ett delvis betat objekt med sekundär triviallövskog växer väster om Spethult. Asp och björk av medelålder växer tillsammans med ett bitvis rikligt uppslag av ung ask. En liten bäck rinner genom området som även innehåller ett par grövre askar och lite hassel. Bäcken, skogsbetet och den variation i trädåldrar som finns motiverar naturvärdesklass 3.

64. Nordväst om Spethult

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	4
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	6,8 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ. Blandlövhage av asp-björktyp.	

Beskrivning:
Bredvid Spethult ligger en hage med klibbal som övergår i en ungskog med klibbal, asp och björk. Det är bitvis fuktigt men mest trivialt utan högre naturvärden, därav naturvärdesklass 4.

65. Sydväst om Solhem

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	6 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ. Klibbalsumpskog.	

Beskrivning:
Vid Solhem ligger en blandad lövskog som är delvis beskriven som ett objekt med höga naturvärden enligt SVS. Ett mindre område med medelålders alsumpskog är troligen det som avses i SVS bedömning. Här rinner även en liten bäck genom objektet. Delar av objektet har karaktären av en lövrik granskog med underväxt av hassel och ett artfattigt fältskikt. Medelålders björk, asp och klibbal är de dominerande lövträdslagen. Det finns även hassel och litet död ved i objektet som främst på grund av sin variation uppnår naturvärdesklass 3.

66. Solhem

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	1,9 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ.	

Beskrivning:
Direkt i anslutning till objekt 65 vid Solhem ligger en sekundär lövskog som är beskriven som nyckelbiotop av SVS. Det finns relativt gott om död ved och en orörd känsla ger karaktär åt objektet. Delar av objektet är fuktiga och marken mjuk. Dominerande trädslag är medelålders till äldre asp och björk men även ask och gran påträffas. Marken är bördig och kranshakmossa samt blåsippa påträffas. Den orörda karaktären trots nästan direkt anslutning till bebyggelse motiverar naturvärdesklass 3.

67. Nolgården

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	4
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	16,9 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, torr-frisk typ.	

Beskrivning:
Objektet utgörs av trivial lövskog som växer längs åkrar och inägor. Medelålders björk, asp och klibbal dominerar och objektet är uppdelat i flera mindre områden runt Nolgården. Bitvis kommer det rikligt med ungskog av asp och björk. Det finns bara lite död ved och skogen är inte särskilt gammal, vilket motiverar naturvärdesklass 4.

68. Skinnfällen

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	6,6 ha
Skogstyp	
Blandlövhage av asp-björktyp. Triviallövhage.	

Beskrivning:
Vid Skinnfällen ligger ett betat lövskogsobjekt. Ungefär halva arealen utgörs av fin naturbetesmark med ett glest björkskikt över och relativt gott om enbuskar. Resterande del är betesmark i frisk till fuktig alskog, halvslutet till slutet. Bitvis är marken mjuk vid utströmningsområden och källflöden. Skogen domineras av medelålders klibbal och björk med en del hassel under. Död ved uppträder sparsamt vilket säkert beror på att bete pågår. De fina betesmarkerna motiverar ändå naturvärdesklass 3.

69. Bankebolets lövhage

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 3
Ekonomiskt kartblad 8e 7c	**Areal** 5,9 ha
Skogstyp Blandlövhage av asp-björktyp.	

Beskrivning:
Bankebolets lövhage var tidigare ett Domänreservat bildat 1949. Objektet har tidigare varit betat men idag har betet upphört. Området röjs dock fortfarande av Naturskyddsföreningen. Hagen kännetecknas av ett relativt glest björkdominerat trädskikt med begynnande igenväxning av de öppna gläntorna. Medelålders till äldre björk dominerar men det finns även ek, asp och sälg för att nämna några trädslag. Hassel och enbuskar dominerar i buskskiktet. Enstaka döda björkar och någon relativt grov sådan finns här och var i beståndet. Fältskiktet domineras fortfarande av gräs men bärrisen kan ta överhanden. Området bedöms som naturvärdesklass 3 men det vore intressant att återuppta betesdriften i området.

70. Lilla Höghult

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 3
Ekonomiskt kartblad 8e 7c	**Areal** 13,2 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, torr-frisk typ. Sekundär ädellövskog.	

Beskrivning:
Igenväxta tidigare betesmarker och inägor ligger söder om Lilla Höghult. Objektet är blandat och varierat, ibland är det tätare, ibland gläntor. I söder finns ett ekdominerat parti med medelålders ekindivider som övergår i ett triviallövdominerat parti med mycket asp och björk. Vid ett förmodat gammalt boställe står en del större lindar och trängs. Delar av området är gallrat eller plockhugget medan andra delar är oskötta. Det finns även små fläckar med granar på gamla åkertegar samt fläckar med ren lövungskogssuccession. Hassel och brakved hittar man i buskskiktet. Inslaget av ädellöv och variationen i åldrar, trädslag samt topografin motiverar naturvärdesklass 3. Om området sköts med tanke på att gynna de ädla lövträden och att hålla undan granen kommer naturvärdena att öka på sikt.

71. Sydväst om Höghult

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	2
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	1,5 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, torr-frisk typ.	

Beskrivning:
Västra delen är en nyckelbiotop enligt SVS med äldre asp som växer över hassel. Även en del alm och ek samt klibbal växer här längs en bäck. Lunglav och baronmossa kan noteras på de grova asparna. Östra delen utgörs av en ås med gles, krattliknande ekskog med mycket bredbladigt gräs på marken. Även enbuskar och hassel växer på åsen som troligen har en näringsrik berggrund.

Naturvärdesbedömning:
Objektet är säreget för kommunen eftersom det finns flera olika arter av kryptogamer. Det är för övrigt den enda lokalen med lunglav som påträffades under inventeringen av lövskogarna i Tibro. Naturvärdesklass 2 är given och hade objektet varit något större samt innehållit mera död ved hade troligen naturvärdesklass 1 känts motiverad.

72. Öster om Lilla Lakenäs

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	4
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	2,7 ha
Skogstyp	
Hyggessuccession av lövrik typ.	

Beskrivning:
Öster om Lilla Lakenäs ligger denna genomröjda björkungskog med inväxande gran under. Ett rent produktionsbestånd utan naturvärden motiverar naturvärdesklass 4.

73. Lilla Lakenäs

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	4 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, torr-frisk typ. Klibbalstrandskog.	

Beskrivning:
Mellan Lilla Lakenäs och objekt 72 ligger en gammal inäga som håller på att växa igen med triviala lövträd, främst medelålders björk och asp. Enstaka äldre ekar av grövre dimensioner finns utspridda i delar av objektet och några av dessa trängs av granar i angränsande bestånd. Ett område med medelålders klibbal växer längs sjöstranden. Detta delområde klassas som ett område med höga naturvärden enligt SVS. Sammantaget höjer de spridda ekarna samt närheten till vattnet naturvärdena till naturvärdesklass 3.

74. Rävbacka udde

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	2
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	26,9 ha
Skogstyp	
Igenväxt löväng/hagmark av lind-ek typ. Sekundär lövskog, torr-frisk typ. Sekundär lövskog, fuktig-våt typ.	

Beskrivning:
Ett stort objekt på före detta inägomarker ligger väster om Lilla Lakenäs på Rävbacka udde. Gammal hagmark varvas med tidigare åkermarker och slåtterängar, allt mer eller mindre igenväxt. Fuktigheten varierar från blött till friskt. I de lägre belägna, fuktiga partierna dominerar klibbalen och i övriga delar asp och björk. Det mesta av triviallövskogen är medelålders. I delar av objektet finns ett par jätteekar med spärrgreniga kronor. Tyvärr trängs ekarna av omkringliggande träd och borde snarast frihuggas för att leva ytterligare några år. Även några mycket grova aspar påträffas utspritt i objektet. Hassel är en karaktärsart i buskskiktet. Marken är påverkad av kalkrik berggrund vilket visar sig i bottenskiktet. Typiska indikatorarter som blåsippa och kranshakmossa uppträder relativt rikligt. Övriga trädslag i objektet är ask, lind, hägg, sälg, rönn och gran. Relativt lite död ved påträffas men här och var finns grova lågor av varierande trädslag. På dessa lågor påträffas den fnösketicka som finns i området. Delar av området är klassat som nyckelbiotop av SVS.

Naturvärdesklass:
Objektet gränsar mot sjön Örlen och skulle kunna utgöra ett fint rekreationsområde om tillgängligheten var något bättre. Det saknas dock stigar längs sjön samt igenom objektet. Detta är ett av de finaste lövskogsobjekten i Tibro kommun, delvis på grund av storleken, men även på grund av förekomsten av mycket grova träd. Naturvärdesklass 2 är given och objektet balanserar mot naturvärdesklass 1.

75. Rävbacka udde/ Oxhagen

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	2
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	4 ha
Skogstyp	
Igenväxt löväng/hagmark av lind-ek typ.	

Beskrivning:
Längst ut på Rävbacka udde ligger en igenväxande gammal beteshage med äldre lind som dominerande trädslag, följt av ek. Hassel växer under eken och linden och bitvis är det lundartat. Exempel på kärlväxter i objektet är vårärt, ormbär, stinksyska, blåsippa och skogsbingel. Beståndet är säreget med intern beståndsdynamik så småningom om det lämnas orört. Skogen är inte speciellt gammal så mängden död ved är låg. Objektet är beskrivet som en nyckelbiotop enligt SVS. Det pågår även våren 2006 en diskussion om ett biotopskydd skall bildas och träden är stämplade. Det finns en spontan grillplats längs ut på udden, för övrigt finns det få stigar.

Naturvärdesbedömning:
Objektet håller lätt naturvärdesklass 2 på grund av den mycket ovanliga lindmiljön. Tillsammans med objekt 74 skulle ett fint större naturvårdsområde med säregen lövskogsnatur och höga naturvärden kunna skapas eller bibehållas, möjligen som ett kommunalt reservat.

76. Rävbacken

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	8,7 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, torr-frisk typ.	

Beskrivning:
Runt Rävbacken ligger ett objekt på tidigare betesmarker och gamla inägor. Kulturspår påträffas i form av rösen, stenmurar och husgrunder. Bitvis är lövskogen gallrad efter brännved, bitvis är den fritt utvecklad. Björken, som är medelålders, dominerar tillsammans med asp och ek. Övriga trädslag är fågelbär, sälg, ask, rönn, hägg och gran, de flesta relativt unga. Fläckvis påträffas en del grövre äldre ekar med spärrgreniga kronor. Det finns relativt gott om död ved under utveckling i de mera orörda delarna, dock ofta klen sådan. Variationen i trädslag, åldrar och slutenhet samt potentialen att utveckla högre naturvärden i framtiden motiverar naturvärdesklass 3.

77. Stora Lakenäs

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	3,4 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, torr-frisk typ. Blandlövhage av asp-björktyp.	

Beskrivning:
Igenvuxna tidigare betesmarker och inägomarker ligger alldeles norr om Stora Lakenäs. Björken dominerar men det finns även inslag av medelålders ask, al och asp. Enstaka granar och tallar finns också. Hassel förekommer i buskskiktet. Området är delvis plockhugget på främst gran. Den norra delen betas alltjämt. I denna del finns även fina brynmiljöer mot den öppna betesmarken. Enstaka grövre döda björkar påträffas. Marken är frisk till fuktig.

78. Gubbängskullen

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	13,7 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, torr-frisk typ. Blandlövhage av asp-björktyp. Klibbalkärr. Lövrik hyggesvegetation.	

Beskrivning:
Mellan Mebacka och Stora Lakenäs ligger detta större heterogena objekt med flera skogstyper av mindre storlek. Huvuddelen av området har fungerat som betesmark/inägor en gång i tiden. Därefter är det naturligt igenvuxet med främst triviala lövträd. Medelålders björk dominerar trädskiktet men det finns även relativt gott om ask, asp och gran. Det finns mycket hassel i underskiktet. Marken är bördig med kranshakmossa och blåsippa som indikatorarter. Delar har klassats som naturvärdesobjekt av SVS. Dessa delar är genomgallrade och hyser en del gran. Ett alkärr ligger i den norra delen mot den öppna marken. Mitt i objektet finns en urhuggen lucka där asken förökar sig livligt. Även ett mindre parti med betad björkhage löper tvärs igenom beståndet. Mängden död ved är förvånansvärt låg med tanke på det mestadels oskötta intrycket. Objektets storlek och det oskötta intrycket motiverar ändå naturvärdesklass 3.

79. Nordväst om Stora Lakenäs

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	5 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, torr-frisk typ. Blandlövhage av asp-björktyp. Sekundär lövskog, fuktig-våt typ.	

Beskrivning:
Ett varierat objekt strax nordost om Stora Lakenäs börjar i norr med relativt gammal asp- och ekskog med flera grova aspar och medelgrova ekar. Marken är här fuktig och mjuk med näringskrävande mossor som kranshakmossa, rosmossa och palmmossa i bottenskiktet. Här är även en stämpling gjord, i samband med bildande av ett naturvårdsavtal. Beståndet övergår i en medelålders björk- och aspdominerad före detta betesmark. Längre åt söder övergår objektet till relativt fuktig mark med en ung björksuccession på troligen tidigare slåttermark. Längst åt söder finns en fläck med en björkdominerad beteshage där bete pågår. Denna övergår slutligen i ett ask- och aldominerat parti utan bete. En stor variation i miljöer således vilket motiverar naturvärdesklass 3.

80. Sydost om Fiskestigen

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	4
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	4,2 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, torr-frisk typ.	

Beskrivning:
Nära Fiskestigen österut ligger ett normalt produktionsskogsobjekt med en hög andel medelålders björk blandat med gran. I den sydvästra delen övergår objektet i en av SVS beskriven liten nyckelbiotop som utgörs av ett alkärr. Trots den lilla nyckelbiotopen hamnar objektet i naturvärdesklass 4.

81. Söder om Fiskestigen

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	4
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	3,1 ha
Skogstyp	
Triviallövhage.	

Beskrivning:
Vid Fiskestigen ligger en björkhage med pågående bete av nöt. Bitvis är det mycket glest med träd. Enstaka enar och granar påträffas också i hagen. Om träden får utvecklas till grövre dimensioner, vilket ofta skapar spärrgreniga träd med grov bark, kan värdena utvecklas mot naturvärdesklass 3.

82. Öster om Mebacka

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	3,1 ha
Skogstyp	
Ekskog av ristyp. Klibbalkärr. Lövrik myrmark. Sekundär lövskog, torr-frisk typ.	

Beskrivning:
Öster om Mebacka ligger ett varierat lövskogsobjekt. I sydost utgörs objektet av en före detta inäga med medelålders björk. Denna övergår i tidigare betesmarker nu med dominans av tämligen ung ek. Eken är utsynad på huvudstammar men gallring är ännu inte gjord. Ekskogen övergår i en triviallövskogsblandning av främst björk och asp med inslag av ask, allt tämligen ungt. Här finns även ett alkärr som är beskrivet som nyckelbiotop av SVS. Åt norr övergår objektet i ett björkdominerat sumpskogsliknande tillstånd på gammal myrmark. Här är det mesta av skogen ung. Objektet uppvisar en stor variation vilket motiverar naturvärdesklass 3. Däremot finns det relativt lite död ved och inte många gamla träd.

83. Sydväst om Mebacka

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	4
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	3,9 ha
Skogstyp	
Lövrik hyggesvegetation.	

Beskrivning:
Ett relativt välskött björkproduktionsbestånd med ungskog ligger sydväst om Mebacka. Skogen är röjd en gång och hyser inga höga naturvärden, därav naturvärdesklass 4.

84. Norr om Fiskestigen

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 3
Ekonomiskt kartblad 8e 7c	**Areal** 20,9 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, torr-frisk typ.	

Beskrivning:
Öster och norr om Fiskestigen växer ett varierat lövträdsbestånd som huvudsakligen består av sekundär lövskog dominerad av medelålders björk med mycket hassel i buskskiktet. Delar ligger på gammal åkermark. Bitvis har området karaktär av björk-hassellund ner mot sjön. De sydvästra delarna är halvöppna med flera fina bryn- och gläntmiljöer. Mitt i objektet växer en stor, säregen lindklon med elva stammar. Det finns även en del fritidsbostäder i området. Överlag är det näringsrik berggrund med karaktärsarterna kranshakmossa och blåsippa. Mellan delområdena i objektet växer ängsgranskog med en stor lövinblandning, främst björk och asp. Inslag av grov björk och grov tall samt enstaka grova granar finns också. Även en del död ved i form av stående och liggande björk påträffas. Naturvärdet närmar sig klass 2 i delarna mot sjön.

85. Norr om Gröndal

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 4
Ekonomiskt kartblad 8e 7c	**Areal** 4,2 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, torr-frisk typ. Lövrik hyggesvegetation.	

Beskrivning:
Norr om Gröndal ligger ett produktionsskogsobjekt i varierande ålder som bitvis utgörs av röjd björkungskog. Naturvärdena är låga och objektet hamnar i naturvärdesklass 4.

86. Speleby

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 3
Ekonomiskt kartblad 8e 7c	**Areal** 2,9 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, torr-frisk typ. Klibbalkärr.	

Beskrivning:
En före detta inäga med dominans av medelålders björk ligger ovan sluttningen vid Speleby. I mitten av objektet finns ett blötare parti med ett alkärr där granen sakta växer in. Fynd av skogsknipprot gjordes i objektet. Fri utveckling har rått sedan inägorna börjat växa igen vilket har lett till att det finns relativt gott om klen död ved.

87. Sydost om Söroset

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	4
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	11,7 ha
Skogstyp	
Hyggessuccession av lövrik typ.	

Beskrivning:
Strax sydost om Sörosets fritidsby ligger en lövrik hyggessuccession med en del gran på gång att växa in i beståndet. Objektet kommer troligen att innehålla mer än 50 % löv även efter en röjning. Det är bördigare längre ner i sluttningen med en tilltagande andel hassel men naturvärdena är låga och naturvärdesklassen blir 4.

88. Syd om Sörosets gård vid Dalen

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	2
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	10,4 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, torr-frisk typ. Lövrik ängsgranskog.	

Beskrivning:
Vid Dalen finns en aspdominerad nyckelbiotop som har naturvårdsgallrats på en del gran, främst för att förbättra betesmöjligheterna men troligen också för att gynna asparna. Objektet innehåller även en del källflöden där olika mossarter trivs, bla den vanliga kranshakmossan som ofta åtföljs av blåsippa. Aspen dominerar och den är även relativt gammal. Granen uppträder relativt rikligt och hela objektet är hägnat för bete. Det finns litet död ved, främst asp och björk, på grund av regelbunden vedtäkt. Gamla askar med spår efter äldre hamling finns närmare gården. Skogen gränsar mot fina naturbeteshagar i objekt 89. Avsaknaden av trädlevande kryptogamer, framförallt lavar, är slående i denna till synes optimala miljö med äldre asp och ask i luckig skog.

Naturvärdesbedömning:
Objektets storlek och de relativt grova lövträden samt den döda veden motiverar naturvärdesklass 2, trots avsaknad av förväntade kryptogamer.

89. Dalen

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	2
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	8,9 ha
Skogstyp	
Blandlövhage av asp-björktyp.	

Beskrivning:
Vid Dalen finns mycket fina naturbeteshagar med ett glest till halvslutet trädskikt. Bitvis är objektet av ädellövhagetyp med dominans av relativt ung ek. Enstaka gamla askar med spår av hamling påträffas också. De norra delarna är mest av björkhagetyp med tämligen unga björkar.

Naturvärdesbedömning:
Tillsammans med angränsande skogsbete i objekt 88 som även är klassat som nyckelbiotop, bör naturvärdet komma upp i klass 2. Beteshagarna är bland de finare i Tibro kommun och hela området har höga rekreativa värden.

90. Askbestånd vid Sörosets fritidsby

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	4
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	4,9 ha
Skogstyp	
Sekundär ädellövskog.	

Beskrivning:
I sluttningen ned mot Örlen mitt i Sörosets fritidsby ligger ett bestånd med ung ask. Beståndet som röjdes igenom av Skogsvårdsstyrelsen i samband med röjningar av skogen runt Sörosets fritidsby vintern 2005 håller naturvärdesklass 4. Objektet är tämligen ensartat dock med inslag av enstaka lönnar och fågelbär.

91. Sörosets fritidsby

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	37,4 ha
Skogstyp	
Klibbalstrandskog. Sekundär lövskog, torr-frisk typ.	

Beskrivning:
Sörosets fritidsby ligger inneslutet i objektet som delvis utgörs av gammal betesmark, nu igenvuxen med täta snår av triviallövskog och buskar (hösten 2004). Det finns äldre överståndare av björk, asp samt en och annan gammal tall. Det mesta av lövskogen växer i en bitvis brant sluttning ned mot sjön Örlen. Längs sjön växer även en del klibbal, särskilt vid gården Söroset. Enligt bosatta i området fanns det gott om grova träd, varav flera hamlade, före andra världskriget. Under kriget ställdes det krav på att samla in ved som bland annat användes till gengasframställning men även till bränsle. Då fick de flesta av de gamla solitärerna stryka på foten. Spår av tidigare huggningar av gran finns också i området. En genomröjning av hela området genomfördes av SVS vintern 2005 för att öka genomsikten för stugägarna. Vissa delar är dock relativt täta även efter röjningarna. Områdets storlek och lövdominans möjliggör en framtida utveckling av naturvärdena som vid inventeringstillfället hamnade i naturvärdesklass 3.

92. Sydväst om Brännehult

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	2,5 ha
Skogstyp	
Klibbalkärr. Sekundär ädellövskog.	

Beskrivning:
Sydväst om Brännehult ligger ett askdominerat bestånd som växer på bördig, mjuk mark med utströmningsområden. Asken är medelålders med inslag av äldre individer såväl som uppslag av ung ask. Här finns ett flertal näringskrävande mossor varav kranshakmossa, rosmossa och palmmossa kan nämnas särskilt. Objektet är delvis beskrivet som nyckelbiotop enligt SVS. Det övergår i ett äldre klibbalkärr med väl utbildade socklar och öppna vattenspeglar. Det finns även litet död ved i form av björk- och klibballågor. De hydrologiska förhållandena tillsammans med den döda veden motiverar naturvärdesklass 3.

93. Öster om Söroset gård

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	4
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	5,3 ha
Skogstyp	
Hyggessuccession av lövrik typ.	

Beskrivning:
En ungskog av klibbal och björk växer öster om Sörosets gård på bitvis blöt mark av kärrkaraktär. Naturvärdena är låga men potential finns till utveckling av högre naturvärden.

94. Nordväst om Brännehult

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	4
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	6,5 ha
Skogstyp	
Hyggessuccession av lövrik typ. Sekundär lövskog, torr-frisk typ.	

Beskrivning:
Nordväst om Brännehult finns ett objekt i en västsluttning som är uthugget på gran och kvar finns nu mycket hassel. Ingen plantering är gjord efter huggningen. Även en hel del ung asp och ask börjar växa in i området småningom. Objektet ger ett varierat intryck, främst åldersmässigt. Längs kanterna mot den yngre skogen växer en del normalgrova ekar och triviallövträd återfinns mot åkrarna. Fläckar med gran i tjugoårsåldern finns insprängt på några ställen. Då de enstaka ekarna inte är särskilt gamla och det i stort sett saknas död ved känns naturvärdesklass 4 mest motiverad.

95. Ransbergs hembygdsgård

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7c	6,5 ha
Skogstyp	
Blandädellövlund. Sekundär lövskog, torr-frisk typ.	

Beskrivning:
Vid Ransbergs hembygdsgård ligger ett objekt som närmast hembygdsgården är lundartat. Här växer gamla björkar, en del alm, lönn och ask och det finns även ett par grova björklågor. Övriga delar består mest av sekundär triviallövskog på igenväxningsmarker med en del grövre aspar i de norra delarna, varav några med bohål i. Det finns även en ensam död grov sälg i den beteshage som fortfarande betas. Vid hembygdsgården längs vägen finns även ett par grövre hamlade askar med bla allèmossa och allèlav på stammarna. Förekomsten av grova lövträd med viss epifytflora är relativt ovanligt i Tibro kommun och motiverar naturvärdesklass 3.

96. Betesmark öster om Sörosets gård

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 3
Ekonomiskt kartblad 8e 7c	**Areal** 5,4 ha
Skogstyp Blandlövhage av ask-alm-typ.	

Beskrivning:
En beteshage med dominans av klen tämligen ung ask ligger direkt öster om Sörosets gård och har närmast karaktären av ett skogsbete med inslag av naturbetesmark. En stor blandning av trädslag, exempelvis inslag av sälg, lönn, asp, björk och klibbal samt inslaget av naturbetesmark förklarar naturvärdesklass 3 trots att skogen är ung.

97. Söder om Backgärdet

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 2
Ekonomiskt kartblad 8e 7c	**Areal** 8 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, torr-frisk typ. Sekundär ädellövskog. Lövrik ängsgranskog.	

Beskrivning:
I sluttningarna ovanför Noloset strax söder om Backgärdet ligger ett fint objekt med dominans av lövrik ängsgranskog. Marken är bördig och det finns rörligt markvatten och enstaka källflöden. Medelålders och äldre björk och asp är de vanligaste trädslagen men det finns även klibbal och lönn med flera trädslag. Delar av objektet är biotopskyddat av SVS. Det finns även en del grövre granar och mycket hassel, vilket på sina ställen ger ett lundartat intryck. Vidare finns det relativt gott om död ved av björk, mest liggande, samt även ett par grövre aspar med bohål i. Exempel på näringskrävande arter som påträffas är kranshakmossa, hasselsprötmossa, trolldruva, blåsippa samt stinksyska.

Naturvärdesbedömning:
Tillsammans med det intilliggande objekt 113 utgör området ett av de finare lövskogsobjekten i Tibro kommun, och objektet balanserar på gränsen till naturvärdesklass 1. Dock saknas de riktigt gamla träden, den stora mängden död grov ved samt ett antal mera intressanta arter. Naturvärdesklass 2 är emellertid självklar.

98. Norr om Oxhagen

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 3
Ekonomiskt kartblad 8e 7b	**Areal** 2,7 ha
Skogstyp Ekskog av ristyp.	

Beskrivning:
Norr om Oxhagen och relativt nära Rävbacka finns en gammal betesmark som har vuxit igen med ek, vilken är planterad enligt den före detta markägaren. Eken är relativt klen och av medelålder och markvegetationen, blåbär och lingon, signalerar relativt mager mark, vilket är konstigt med tanke på de bördiga sluttningarna i omgivningen. Det finns ingen död ved i objektet och eken är dessutom stämplad av SVS och skall gallras. Samtidigt omfattas beståndet av ädellövskogslagen. Rena ekbestånd är ovanliga i Tibro kommun och trots avsaknad av död ved och gamla träd har objektet utvecklingspotential. Därför hamnar det i naturvärdesklass 3.

99. Löjestenarna

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 3
Ekonomiskt kartblad 8e 7b	**Areal** 2,8 ha
Skogstyp Triviallövhage.	

Beskrivning:
Vid Löjestenarna strax väster om Fiskestigen ligger en före detta beteshage med medelålders björk. Även en del klen gran samt spridda enar växer i objektet. Miljön är strandnära och blockrik. Det är även bitvis något fuktigt i den gräsbevuxna hagen. Det strandnära läget gör att naturvärdesklassen blir 3 istället för 4.

100. Kylvanäs udde

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7b	4,1 ha
Skogstyp	
Klibbalstrandskog. Blandlövhage av asp-björktyp.	

Beskrivning:
Kylvanäs udde utgörs av en före detta beteshage med dominans av medelålders björk. Det finns relativt gott om grövre asplågor i den igenväxande hagen. Död ved av björk påträffas också. Enbuskar och hassel finns det relativt rikligt av i den gamla hagen. Blåsippa och kranshakmossa växer på marken. En stig löper genom området som även är klassat som naturvärdesobjekt av SVS. Området är strövvänligt och ligger relativt nära ett fritidshusområde. I strandkanten mot Örlen växer huvudsakligen klibbal. Om man kan bibehålla delar av objektet öppet eller halvöppet samt hålla undan eventuell inväxande gran, bör naturvärdena öka på sikt. De rekreativa värdena kan förstärkas om stigen rustas upp och en eller ett par rastplatser anläggs.

101. Börsnäs

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	2
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7b	5,4 ha
Skogstyp	
Blandlövhage av asp-björktyp. Klibbalsumpskog.	

Beskrivning:
En bit öster om Kopparkulla ligger Börsnäs udde. Väster om själva udden ligger en klibbalsumpskog ned mot sjöstranden med pågående betesdrift år 2005. Klibbalarna är medelålders och en del socklar har utvecklats framförallt i de blötaste delarna. Den östra delen som utgör själva udden består av en varierad björkhage med skogsbeteskaraktär. Det finns gott om äldre björk med grov sprickbark och fnösketickor. Det finns även en del död lövved, både stående och liggande, främst av björk men även av asp och sälg. Enbuskar växer främst i gläntorna. Skägglavar påträffas relativt rikligt för att vara i Tibro kommun. Objektet är delvis igenväxande med yngre gran och naturvärdenas utveckling skulle må bra av en granröjning samt intensifierat bete.

Naturvärdesbedömning:
Objektet är ett av de finare lövobjekten med tydlig skogsbeteskaraktär i Tibro kommun. De grova björkarna, den döda veden och den rikliga tillgången på skägglavar motiverar naturvärdesklass 2.

102. Kopparkulla

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7b	16,9 ha
Skogstyp	
Park, allé och annan vårdträdsmiljö. Blandlövhage av asp-björktyp. Sjöstrandsnår.	

Beskrivning:
Gården Kopparkulla ligger som en pastoral idyll vid Örlens norra spets. Objektet består till stora delar av beteshagar med dominans av medelålders till äldre björk. Det finns relativt litet död ved och det som finns är ofta björkved. Två björkallèer löper längs infartsvägen mot gården. Allèn närmast gården har relativt hög ålder och innehåller intressanta träd för insekter och svamp. Beteshagarna gränsar mot sjön Örlen där vegetationen tätnar ner mot stranden och klibbalen dominerar. Om markägarna tillåter är området ypperligt att ströva i. Objektets storlek, närheten till sjön och de äldre träden i allèn motiverar naturvärdesklass 3.

103. Norr om Kopparkulla

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	4
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7b	9,8 ha
Skogstyp	
Hyggessuccession av lövrik typ.	

Beskrivning:
Direkt norr om Kopparkulla ligger på ett tidigare avverkat område en naturligt föryngrad ungskog av asp och björk. Enstaka överståndare av tall finns också kvar från det gamla beståndet. Marken i objektet är delvis försumpad. Detta är ett trivialt objekt med naturvärdesklass 4.

104. Storängsviken

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7b	5,5 ha
Skogstyp	
Klibbalkärr. Sekundär lövskog, torr-frisk typ.	

Beskrivning:
Innanför Storängsviken ligger ett varierat och luckigt bestånd med triviallöv främst medelålders klibbal och björk, men även med inslag av lönn. Bitvis är det blött i alskogen. Objektet ligger sjönära vid Örlen och det finns en del fritidshus i området. Den blöta alskogen, variationen i trädslag och det strandnära läget motiverar naturvärdesklass 3.

105. Orragärdet

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	4
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7b	3,7 ha
Skogstyp	
Triviallövhage.	

Beskrivning:
Strax väster om Vikamossen ligger Orragärdet, en triviallövhage dominerad av medelålders björk. Avsaknaden av gamla träd och död ved ger naturvärdesklass 4.

106. Hönsa väster om Tidan

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 7a	10,5 ha
Skogstyp	
Klibbalstrandskog. Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ.	

Beskrivning:
På Tidans västra sida vid Hönsa ligger igenväxande före detta inägor och beteshagar med bitvis rena snår av yngre hägg, asp och viden. Stora delar är hägnade men det är länge sedan det var betat. Det finns även en del gläntor och bryn mellan öppen mark och snårig skog. Skogen består huvudsakligen av sekundär medelålders lövskog med björk och asp men det finns även klibbalstrandskog mot Tidan. En gammal kvarnbyggnad samt en damm ligger i mitten av objektet. Skogsbingel påträffades i häggsnåren. Objektet skärs mitt itu av väg 201. Den naturliga igenväxningen möjliggör en utveckling av högre naturvärden och objektet hamnar i naturvärdesklass 3.

107. Norr om Hönsa såg, öster om Tidan

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 3
Ekonomiskt kartblad 8e 7a	**Areal** 2,5 ha
Skogstyp Klibbalstrandskog. Sekundär lövskog, torr-frisk typ. Klibbalkärr.	

Beskrivning:
På den östra sidan av Tidan vid Hönsa, mellan ån och bygdegården, sträcker ett långsmalt lövskogsobjekt ut sig. Objektet börjar i söder med en svacka med ett alkärr i mitten och sekundär lövskog längs de relativt branta sidorna. Medelålders asp, björk och klibbal med inslag av äldre trädindivider dominerar. Denna del är beskriven som en nyckelbiotop enligt SVS. Svackan går ned till Tidan och vid ån finns ett par grova lågor av asp som är bäverfällda. Objektet fortsätter sedan längs ån med sekundär lövskog i branta sluttningar. En bygdegård och fotbollsplan ligger strax öster om objektet. De branta sluttningarna med en del död ved samt det nyckelbiotopklassade alkärret motiverar naturvärdesklass 3, på gränsen till naturvärdesklass 2.

108. Söder om Klacken

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 4
Ekonomiskt kartblad 8e 7a	**Areal** 4,9 ha
Skogstyp Klibbalstrandskog. Sekundär lövskog, frisk-fuktig typ.	

Beskrivning:
En sekundär lövskog med medelålders asp, björk och litet gran samt klibbalstrandskog ligger söder om Klacken längs Tidan. Det kommer även en del ungskog av blandade lövträd underifrån. Det är bitvis fuktigt och mjukt i marken nedanför sluttningen. För övrigt är det trivialt och ont om död ved och gamla träd, därav naturvärdesklass 4.

109. Långsjön

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	4
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 8d	2,7 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, fuktig-våt typ. Sekundär lövskog, torr-frisk typ.	

Beskrivning:
Strax norr om Långsjöns lilla by finns det triviallövdominerade igenväxningsmarker med ett fuktigt parti åt öster. Relativt ung klibbal dominerar i de fuktiga delarna och björk i de friskare. Enstaka askar och rönnar och litet hassel finns också i området. Lövskogen ligger omgärdad av säregna beteshagar med spridda träd och med mycket odlingsrösen och stenmurar. Kring gårdsmiljöerna finns en del vårdträd, bla en grov ek. Detta är ett fint utflyktsmål om markägarna samtycker men naturvärdena är mera kopplade till den pastorala idyllen kring betesmarkerna än till lövskogen. Därför blir naturvärdesklassen 4 när man endast bedömer lövskogen.

110. Söder om Stora Höghult

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 8c	7 ha
Skogstyp	
Ekhage. Sekundär lövskog, torr-frisk typ. Blandlövhage av asp-björktyp.	

Beskrivning:
Stora Höghult ligger naturskönt och luftigt uppe på en långsträckt åsrygg och har karaktär av en radby. Gårdarna ligger längs vägen som löper uppe på åsen och åkrar och beteshagar sträcker sig ut åt sidorna ner längs sluttningarna. En blandning av gamla igenväxande hagmarker och hagmarker med pågående bete kännetecknar lövskogsobjektet. Väster om vägen växer mest asp och björk med hassel under. Öster om vägen finns det mera ädellövträd, bla ett betat parti med en ekhage. Det mesta av lövskogen är medelålders med inslag av äldre trädindivider. En nyckelbiotop som beskrivs som grova ädellövträd finns också öster om vägen och det är troligen en äldre lindklon som åsyftas. Marken är bördig och exempel på kärlväxter är bla tibast, storrams och vårärt. Delar av området är mera aktivt gallrat, troligen efter ved till husbehov. Naturvärdesklassen bedöms som klass 3 på grund av lite för litet med död ved och gamla träd. Om området får utvecklas relativt fritt i skogsmarken kommer naturvärdesklass 2 att uppnås. Det skulle vara intressant om skogsbete och mera hävdade hagmarker kunde varvas med fritt utvecklad skogsmark.

111. Öster om Höghultssjön

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 4
Ekonomiskt kartblad 8e 8c	**Areal** 10,6 ha
Skogstyp Blandlövhage av asp-björktyp.	

Beskrivning:
På den västra sidan av åsen vid Stora Höghult, ned mot Höghultssjön, ligger en blandlövhage med pågående fårbete i delar av hagen. Björken och aspen dominerar men det finns även inslag av fågelbär och ask. Träden är relativt unga och det saknas död ved vilket gör att naturvärdesklassen blir 4.

112. Lilletiven

Församling Ransberg	**Naturvärdesklass** 3
Ekonomiskt kartblad 8e 8c	**Areal** 4,4 ha
Skogstyp Sekundär lövskog, torr-frisk typ.	

Beskrivning:
Lilletiven är namnet på ett litet torp som troligen används som sommarbostad. Medelålders lönn, alm, asp och en grupp av relativt grova popplar dominerar bilden av objektet. En del av popplarna blåste ner i stormen 2005. En grov ask med fällmossa står i vägkanten väster om torpet. Lövträden föryngrar sig relativt rikligt, framförallt i den västra delen. Det finns gott om död ved om man låter popplarna ligga kvar, för övrigt är objektet relativt ordinärt.

113. Öster om Noloset

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 8c	20,6 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, torr-frisk typ. Sekundär ädellövskog. Blandlövhage av asp-björktyp.	

Beskrivning:
Strax öster om Noloset ligger ett större lövskogsobjekt bevuxet huvudsakligen med triviala lövträd, främst björk och asp, delvis på igenväxta hagmarker, delvis i betade hagar. Längs den västra kanten finns ett delområde med medelålders klibbal över hassel. Detta övergår norrut i ett mera renodlat askbestånd av klenare dimension. Åt öster, mellan de öppna betesängarna, ligger ett björkdominerat område med något äldre björk och hassel under. Här finns även en del död ved, främst i form av liggande björk. Denna del är även klassad som nyckelbiotop av SVS. I mittendelen finns några mindre gläntor och därtill hörande brynvegetation, bland annat buskar som brakved och viden. Här finns också en grov död oxel. Hela objektet ligger i eller nedan en längre sluttning med rörligt grundvatten och bördiga förhållanden. Typiska arter som påträffas på marken är kranshakmossa, blåsippa och trolldruva. Områdets storlek och varierade miljöer motiverar naturvärdesklass 3. Tillsammans med det angränsande objektet 97 får man en helhet med bla två nyckelbiotoper och relativt gott om död ved vilket småningom kan ge värden motsvarande naturvärdesklass 2.

114. Norr om Noloset

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	4
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 8c	10,7 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, torr-frisk typ.	

Beskrivning:
Längs vägen mellan Noloset och Hultåsen ligger på höger sida en ungskog med asp, björk, ask samt en del gran. Det finns även gott om hassel och hägg. Objektet är röjt och eventuellt gallrat en gång. En bördig sluttning med rörligt grundvatten ger goda förutsättningar för näringskrävande mossor och kärlväxter. Den rena produktionskaraktären samt objektets låga ålder gör att naturvärdesklassen blir 4.

115. Söder om Hultåsen

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	3
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 8c	5,9 ha
Skogstyp	
Sekundär lövskog, torr-frisk typ. Igenväxt löväng/hagmark av ask-alm-typ.	

Beskrivning:
Ett objekt sydväst om Hultåsen utgörs av före detta beteshagar med omväxlande medelålders askskog, gläntor och triviallövbestånd, främst asp och björk. Objektet är delvis beskrivet som nyckelbiotop av SVS. Det område som avses som nyckelbiotop är troligen den askdominerade södra delen. Här finns bitvis en rik underväxt av ask och äldre asköverståndare med viss mossbeklädnad. Blåsippa, lind och ormbär hittas i beståndet som till stora delar ligger på bördiga marker. Mängden död ved kommer att öka om objektet får fortsätta att utvecklas fritt. Variationen i ålder och fri utveckling av lövträden motiverar naturvärdesklass 3.

116. Hultåsen

Församling	Naturvärdesklass
Ransberg	2
Ekonomiskt kartblad	**Areal**
8e 8c	4,7 ha
Skogstyp	
Sekundär ädellövskog. Park, allé och annan vårdträdsmiljö. Sekundär lövskog, torr-frisk typ.	

Beskrivning:
Högt beläget vid Hultåsen ligger ett lövskogsobjekt på igenväxande inägomark som gränsar mot ett bebott torpställe. Objektet omfattar även delvis en gammal gårdsmiljö med husgrunder. Det finns ett flertal hamlade gamla askar och lönnar, varav några grova. Grov lind påträffas också i området. Allèmossa växer relativt rikligt på de grövre stammarna av ask och lind. Några riktigt grova träd med mulm finns också. För övrigt uppvisar objektet en blandning av tämligen unga triviala lövträd som björk, asp och sälg.

Naturvärdesbedömning:
Detta är ett pastoralt och skönt beläget objekt med rekreativa värden som är säreget för Tibro kommun. Framförallt alla hamlade gamla träd och grova ädellövstammar med mulm motiverar naturvärdesklass 2.

7. RÖDLISTADE ARTER OCH ÖVRIGA NATURVÅRDSINTRESSANTA ARTER NOTERADE UNDER INVENTERINGEN

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Rödlistekategori	Fyndplats, objekts-nummer
Trichocolea tomentella	Dunmossa	NT	29
Lobaria pulmonaria	Lunglav		71
Neproma sp.	Njurlavar		71
Anaptychia ciliaris	Allèlav		95, 8
Pleurosticta acetabulum	Kyrkogårdslav		95, 8
Rhytidiadelphus triquetrus	Kranshakmossa		vanlig
Leucodon sciuroides	Allèmossa		8
Rhodobryum roseum	Rosmossa		rel. vanlig
Eurhynchium hians	Lundsprötmossa		rel. vanlig
Eurhynchium angustirete	Hasselsprötmossa		rel. vanlig
Climacium dendroides	Palmmossa		rel. vanlig
Anomodon viticulosus	Grov baronmossa		71
Lathyrus vernus	Vårärt		75
Daphne mezereum	Tibast		rel. vanlig
Hepatica nobilis	Blåsippa		Vanlig
Paris quadrifolia	Ormbär		vanlig
Crepis paludosa	Kärrfibbla		54
Trollius europaeus	Smörbollar		
Actea spicata	Svart trolldruva		38
Epipactis helleborine	Skogsknipprot		86

Tabell 1. Rödlistade arter och naturvårdsintressanta arter.

Förutom den rödlistade dunmossan påträffades ett antal signalarter och andra arter av naturvårdsintresse, se tabell 1. Lunglav, allèlav, kyrkogårdslav och njurlavar kan nämnas bland lavarna. Kranshakmossa, allèmossa, rosmossa, lundsprötmosssa, hasselsprötmossa, palmmossa och även ett enstaka fynd av baronmossa är exempel på intressanta mossor. Bland kärlväxterna återfanns vårärt, tibast, blåsippa, ormbär, kärrfibbla, smörbollar, svart trolldruva, skogsknipprot och enstaka fynd av nattviol. Bland fåglar kan nämnas den relativt vanliga större hackspetten och bland däggdjur den likaså relativt vanliga bävern. Sammanfattningsvis måste det ändå konstateras att färre arter än förväntat hittades i Tibros lövskogar. Detta kan kanske vara ett resultat av ett intensivt nyttjande av markerna långt in i modern tid och ett flitigt insamlande av ved för husbehov.

8. LITTERATURFÖRTECKNING

Andersson, L., Löfgren, R. (2000) *Sydsvenska lövskogar och andra lövbärande marker*. SNV rapport 5081. ISBN 91-620-5081-8.

Gärdenfors, U. ed. (2000) *Rödlistade arter i Sverige 2000 – The 2000 Red List of Swedish Species*. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

Hallingbäck, T. & Holmåsen, I. (1985) *Mossor. En fälthandbok.* Interpublishing (Stockholm). 91-86448-11-0.

Moberg, R. & Holmåsen, I. (1986) *Lavar. En fälthandbok.* Interpublishing (Stockholm) ISBN 91-86448-04-8.

Mossberg, B., Stenberg, L. & Ericsson, S. (1992) *Den nordiska floran.* Wahlström & Widstrand ISBN 91-46-14833-7.

Objektstabell Tibro kommun lövskogsinventering år 2006

Objekt	Natkl	Areal (ha)
1 Skogsbete vid Jubberud	3	5,5
2 Syd om Jubberud	3	4,4
3 Norr om Jubberud	4	7,6
4 Olofsby	3	20,9
5 Kårtorp	3	26,4
6 Väster om Kårtorp	4	2,7
7 Björkestorp	3	28,9
8 Ruder	2	8,2
9 S om Tibro prästgård	4	2,5
10 Allè vid Tibro prästgård	3	0,4
11 Tibrobäcken Kyrkefalla	3	17,1
12 Nolsågen	4	7,7
13 Fröstorpabäcken	3	10,6
14 Lövängen	2	5,8
15 Lillemon	4	3,9
16 Hedås	3	6,4
17 N om Ö Vasagärdet	4	7,8
18 Baggebolets motionsspår	4	3,8
19 Brokvarn Kronkvarn	3	14,3
20 Öster om Friggesby	2	3,9
21 Stadsparken i Tibro	3	5,3
22 Öster om Kvarnhagen	4	2,3
23 Centrala Tibro	2	23,0
24 MIO centrallager	4	7,5
25 NO om MIO centrallager	3	3,6
26 Syd om Johanstorp	4	2,9
27 Syd om Abrahamsryd	4	3,6
28 Norr om Jonstorp	4	15,7
29 Björkhult	2	9,1
30 Kvarnbäcken	3	27,7
31 Öster om Björkhult	4	6,6
32 Stora Marhult	3	20,1
33 Öster om Fagersanna	4	14,0
34 Öster om Sjöstaden	3	6,6
35 S om Skattegårdsmossen	4	9,4
36 Öster om Perstorp	3	17,6
37 Lunnekullen	3	8,5
38 Syd om Källorna	2	4,1
39 Källorna	3	5,2
40 Väster om Perstorp	4	5,8
41 Norr om Ransbrostugan	3	11,0
42 Norr om Mossås	3	6,1
43 NV om Libäck	4	3,2
44 NV om Brogården	4	7,7
45 Syd om Karlsberg	4	3,9
46 Norr om Karlsberg	4	5,9
47 Börtebäcken	2	20,2
48 Prästberget Ranekullen	2	18,6
49 Öster om Bråbacka	4	15,6
50 Väster om Bråbacka	4	7,8
51 Öster om Blombacka	3	4,0
52 Alskog Örlens V strand	3	62,1
53 Gärebäcken Tibro folkpark	3	12,4
54 S om Mjölnarbacken	3	4,0
55 Åreberg	2	2,5
56 Marielund	3	5,2
57 Norr om Åreberg	3	2,9
58 Nyängen	4	6,3
59 Hästhagen	4	2,7
60 Åstabolet	4	2,2
61 Mobolet	3	3,3
62 SO Skattegården	4	4,4
63 Spethult	3	2,5
64 NV om Spethult	4	6,8
65 SV om Solhem	3	6,0
66 Solhem	3	1,9
67 Nolgården	4	16,9
68 Skinnfällen	3	6,6
69 Bankebolets lövhag	3	5,9
70 Lilla Höghult	3	13,2
71 SV om Höghult	2	1,5
72 Ö om Lilla Lakenäs	4	2,7
73 Lilla Lakenäs	3	4,0
74 Rävbacka udde	2	26,9
75 Oxhagen	2	4,0
76 Rävbacken	3	8,7
77 Stora Lakenäs	3	3,4
78 Gubbängskullen	3	13,7
79 NV Stora Lakenäs	3	5,0
80 SO Fiskestigen	4	4,2
81 S om Fiskestigen	4	3,1
82 Ö om Mebacka	3	3,1
83 SV om Mebacka	4	3,9
84 N om Fiskestigen	3	20,9
85 N om Gröndal	4	4,2
86 Speleby	3	2,9
87 SO om Söroset	4	11,7
88 S Sörosets gård	2	10,4
89 Dalen	2	8,9
90 Sörosets fritidsby	3	4,9
91 Sörosets fritidsby	3	37,4
92 SV om Brännehult	3	2,5
93 Ö Sörosets gård	4	5,3
94 NV Brännehult	4	6,5
95 Ransbergs hembgår	3	6,5
96 Ö Sörosets gård	3	5,4
97 S om Backgärdet	2	8,0
98 Norr om Oxhagen	3	2,7
99 Löjestenarna	3	2,8
100 Kylvanäs udde	3	4,1
101 Börsnäs	2	5,4
102 Kopparkulla	3	16,9
103 N Kopparkulla	4	9,8
104 Storängsviken	3	5,5
105 Orragärdet	4	3,7
106 Hönsa	3	10,5
107 N om Hönsa	3	2,5
108 S om Klacken	4	4,9
109 Långsjön	3	2,7
110 S Stora Höghult	3	16,8

Objektstabell Tibro kommun lövskogsinventering år 2006

Objekt	Natkl	Areal (ha)
111 Ö om Höghultssjön	4	10,6
112 Lilletiven	3	4,4
113 Ö om Noloset	3	20,6
114 N om Noloset	4	10,7
115 S om Hultåsen	3	5,9
116 Hultåsen	2	4,7

FÄLTBLANKETT LÖVSKOGSINVENTERING TIBRO KOMMUN

IDENTITET

Objektsnummer/delobjektsnummer	Objektsnamn
Ekonomiskt kartblad	Inventerare
Inventeringsdatum	

SKOGSTYP

☐ Brantskog av ädellövrik typ	☐ Hässlen	☐ Klibbalstrandskog	
☐ Brantskog av ädellövfattig typ	☐ Hyggessuccessioner, lövrik typ	☐ Klibbalkärr	
☐ Ek-tall-skog av bergig typ	☐ Sek lövskog frisk-torr	☐ Klibbalskog översilningstyp	
☐ Ekskog av ristyp	☐ Sek lövskog fuktig	☐ Björkskog på gamla mossodlingar	
☐ Ekhage	☐ Blandädellöv-lund	☐	
☐ Blandlövhage av ask-alm-typ	☐ Ek-hassellund	☐	
☐ Blandlövhage asp-björk	☐ Parker, alléer, vårdträdsmiljöer	☐ ÄLS	☐ ÄLH
☐ Igenväxt äng/hage, lind-ek	☐ Lövrik myrmark	☐ ÄLS del	☐ ÄLH del
☐ Igenväxt äng/hage, ask-alm	☐ Sjöstrandsnår	☐ ej ÄLS	☐ ej ÄLH

SLUTENHET

☐ slutet ☐ halvslutet ☐ glest ☐ .....

TRÄDSLAG

a - dominerande grovleksklass, b - mängd mycket grova träd, c - mängd mycket gamla träd, d - mängd stående död ved, e - mängd grov stående död ved, f - mängd lågor, g - mängd grova lågor, h - mängd nyfallna lågor, i - mängd medelgamla lågor, j - mängd gamla lågor

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j
☐ Alm	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ Gråal	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Ask	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ Klibbal	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Bok	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ Asp	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Ek	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ Björk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Lind	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ Sälg	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Lönn	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ Rönn	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Fågelbär	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ Gran	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Hägg	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐ Tall	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Oxel	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Föryngring, ev trädslagsbyte .....

.....

Antal träd med diameter över 1m.....

BUSKSKIKT

☐ Brakved	☐ Kaprifol	☐ Krusbär	☐ Hagtorn
☐ Getapel	☐ Skogstry	☐ Hassel	☐ .....
☐ Druvfläder	☐ Nypon	☐ En	☐ .....
☐ Olvon	☐ Slån	☐ Vide	☐ .....

Kommentar .....

.....

FÄLTSKIKT

☐ Torr ristyp	☐ Frisk ristyp	☐ Fuktig ristyp	☐ Blöt typ
☐ Torr örtristyp	☐ Frisk örtristyp	☐ Fuktig örtristyp	☐ Lundörttyp
☐ Torr örttyp	☐ Frisk örttyp	☐ Fuktig örttyp	☐ Betesmark

Kommentar .....

.....

NATURLIG STÖRNING OCH HÄVD

☐ Viltbete	☐ Storm	☐ Vattenstörning	☐ Ras/skred
☐ Insektsangrepp	☐ Svampangrepp	☐ Intern beståndsdynamik	☐ Brand
☐ Nuvarande bete	☐ Upphört bete (ev tidpunkt)	☐ Slåtter	☐ .....

INGREPP

☐ Avverkning	☐ Plockhuggning (stubbar)	☐ Röjning	☐ Gallring
☐ Barrplantering	☐ Dikning	☐ Bebyggelse/tomtmark	☐ Kraftledning
☐ Väg	☐ Soptipp	☐ Stenbrott	☐ .....

NYCKELELEMENT

☐ Större å	☐ Sumphål/kärr	☐ Bergvägg (väderstr. __)	☐ Odlingsröse
☐ Bäck/rännil	☐ Strandsump	☐ Rasbrant	☐ Stenmur
☐ Vattenfall/mindre fors	☐ Strand	☐ Hällmarker	☐ Lövängsrest
☐ Källa, källpåverkad mark	☐ Blockrik mark	☐ Ravin	☐ Tunt jordtäcke
☐ Rikkärr	☐ Lodyta (väderstreck __)	☐ Skogsbryn/ brynveg,	☐ .....

Nyckelelement knutna till träd, kvantifieras:

☐ Träd med bohål	☐ Träd med större risbo	☐ Grov sprickbark	☐ Mulm
☐ Hamlade träd	☐ Rotvältor	☐ Myrstack > 1 m.....	☐ .....

ARTLISTA

MOSSOR	SVAMPAR	LAVAR	KÄRLVÄXTER
☐ *Anomodon attenuatus*	☐ *Amanita phalloides*	☐ *Acrocordia gemmata*	☐ *Bergmynta*
☐ *Anomodon longifolius*	☐ *Antrodia pulvinascens*	☐ *Arthonia vinosa*	☐ *Blåsippa*
☐ *Anomodon viticulosus*	☐ *Clavivorona pyxidata*	☐ *Bacidia rubella*	☐ *Bäckbräsma*
☐ *Antitrichia curtipendula*	☐ *Cortinarius subg. Phlegm*	☐ *Calicium adspersum*	☐ *Gullpudra*
☐ *Bazzania trilobata*	☐ *Craterellus cinereus*	☐ *Chaenotheca phaeocephala*	☐ *Hässleklocka*
☐ *Brachythecium rivulare*	☐ *Craterellus cornucopioides*	☐ *Chaenotheca brachypoda*	☐ *Lungört*
☐ *Conocephalum conicum*	☐ *Dicomitus campestris*	☐ *Cliostomum corrugatum*	☐ *Långsvingel*
☐ *Frullania tamariscii*	☐ *Encoelia furfuracea*	☐ *Collema spp*	☐ *Missne*
☐ *Herzogiella seligeri*	☐ *Geastrum sp.*	☐ *Cyphelium inquinans*	☐ *Myskmadra*
☐ *Homalia trichomanoides*	☐ *Gyroporus cyanescens*	☐ *Gyalecta ulmi*	☐ *Nästrot*
☐ *Homalothecium sericeum*	☐ *Hericium coralloides*	☐ *Hypocenomyce spp.*	☐ *Skärmstarr*
☐ *Hylocomiastrum umbratum*	☐ *Inonotus rheades*	☐ *Leptogium spp.*	☐ *Stinksyska*
☐ *Leucobryum glaucum*	☐ *Lacatarius volemus*	☐ *Lobaria pulmonaria*	☐ *Storgröe*
☐ *Neckera complanata*	☐ *Lycoperdon echinatum*	☐ *Nephroma spp*	☐ *Sårläka*
☐ *Neckera crispa*	☐ *Phellinus populicola*	☐ *Parmeliella triptophylla*	☐ *Tandrot*
☐ *Nowellia curvifolia*	☐ *Pholiota heteroclita*	☐ *Peltigera collina*	☐ *Tibast*
☐ *Plagiothecium undulatum*	☐ *Pseudocratarellus undulatus*	☐ *Schismatomma decolorans*	☐ *Trolldruva*
☐ *Porella spp.*	☐ *Sarcoscypha coccinea*	☐ *Sclerophora spp.*	☐ *Tvåblad*
☐ *Rhytidiadelphus triquetrus*	☐ *Xylobolus frustulatus*	☐ *Sphaerophorus globosus*	☐ *Underviol*
☐ *Ulota crispa*			☐ *Vårärt*

ANDRA HOTADE ELLER NATURVÅRDSINTRESSANTA ARTER .....

.....

FAUNAOBSERVATIONER .....

REKREATIONSVÄRDE .....

PRELIMINÄR KLASSIFICERING

☐ KLASS 1 ☐ KLASS 2 ☐ KLASS 3 ☐ KLASS 4

Motivering .....

.....

.....

Eventuell hotbild, eventuella akuta åtgärder .....

.....

BESKRIVNING AV OMRÅDET I FRI TEXT .....

.....

.....

.....

BLANKETT FÖR NATURVÄRDESKLASSNING

Objektsnamn	Objektsnummer

HUVUDKRITERIER Uppfyllelse värderas från låg (1p) till hög (3p)		STÖDKRITERIER Uppfyllelse markeras	
Kulturpåverkan	☐	Kulturhistoriska värden	☐
Storlek	☐	Symbol- och identitetsvärde	☐
Hotade arter	☐	Utförd dokumentation/forskning	☐
Kontinuitet	☐	Värde för undervisning	☐
Representativitet	☐	Värde som genresurs	☐
Successionsstadium	☐	Värde för friluftsliv och rekreation	☐
Säregenhet	☐	Värde för landskapsbild	☐
Mångformighet	☐		
Sällsynthet	☐		
Förutsättningar för bevarande	☐		
Potential	☐		
Hävd	☐		

Poängsumma för huvudkriterier	Områdets naturvärdesklass